

Ljubljanska banka

**nadaljuje tradicijo
GORENJSKE KREDITNE BANKE**

LETNO XXV. — Stevilka 36

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Sk. Loka
in Tržič — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič
— Odgovorni urednik Albis Učakar

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Dosmrtni predsednik Centralnoafriške republike Jean Bedel Bokassa, ki je bil na uradnem obisku v Jugoslaviji, je v pondeljek odpotoval v domovino. Med obiskom v naši državi je v soboto dopoldne prišel tudi na krajski obisk v Slovenijo. Tako je v nedeljo dopoldne prišel na Bled, kjer ga je na blejskem gradu pozdravil predsednik občinske skupščine Stanko Kajdič, program pa je gostom pripravila tudi gorenjska folklorna skupina. Po tem je bil v vili Bled pogovor s 30 slovenskimi gospodarstveniki. Na sliki: Jean Bedel Bokassa in Stanko Kajdič na blejskem gradu. — A. Z. — Foto: F. Perdan

V pondeljek v radovljiški in jeseniški občini ni bilo kruha

Pojasnilo delavcev v pekarstvu Žito Lesce, da so mirno sedeli ob nezakurjenih pečeh, je bilo kratko: »Na sestanku

jubilejna mesanica BRAVO

24. aprila smo v našem obračtu obljubili, da za prvomajške praznike ne bomo delali težav in da bomo spekli dovolj kruha. Čeprav se naš problem vleče že več kot pol leta, čeprav delamo ponoči, ob sobotah, nedeljah in praznikih in čeprav imamo izredno nizke osebne dohodke, smo razumeli, da se ti problemi ne morejo rešiti čez noč. Vendar smo se takrat tudi sporazumieli, da bomo na sestanku 4. maja s predstavniki radovljiške in jeseniške občine skušali najti rešitev do 15. maja. Sestanka 4. maja ni bilo. Bil je preložen na 8. maj. Ko pa smo izvedeli, da tudi 8. maja ne bo sestanka zaradi odsočnosti predstavnikov občin, smo vdeli, da se naš problem od-

laga. Nismo videli možnosti, da se bo zadeva kaj kmalu uredila. Razen tega smo aprila dobili manjše osebne dohodke kot februarja letos. Zato smo se tako za nas kot za vse delavce in prebivalce v zgornjem delu Gorenjske moralni odločiti za zelo nepriljeto in skrajno možnost. Sklenili smo, da ne bomo spekli kruha.«

V noči od nedelje na pondeljek bi morali speči za zgornji del Gorenjske okrog 10 ton kruha, 12 tisoč žemelj, 3 tisoč kosov peciva. Teh izdelkov torej v pondeljek ni bilo na trgu, ker v nedeljo ob 18. uri niso zakurili peči.

Vodstvo pekarne Žito v Lescah je za prekinitev dela (Nadalj. na 24. str.)

KRANJ, sreda, 10. 5. 1972

Cena 50 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredah in sobotah.

PEKARSKI PROBLEM

Od 1965. leta naprej, ko smo bili priča številnim podražitvam, trem devalvacijam in dvem reformam, se je kruh podražil za 19,5 odstotka. Pšenica, kot osnova surovina za kruh, pa se je podražila za okrog 300 odstotkov. Razumljivo je, da so številne podražitve vplivale neposredno tudi na pekarstvo. Zaradi povečanih stroškov se je nenehno zmanjševala akumulacija. Da so bila pekarska podjetja kos številnim težavam, je prihajalo do združevanj s sorodnimi panogami in do uvažanja novih izdelkov (bonboni, čokolada, itd.). S prilagajanjem razmeram so pekarska podjetja vseeno uspela izboljšati kvaliteto kruha, modernizirali so peči, vlagali so sredstva v nove objekte in naprave in tako poskrbeli za nemoteno preskrbo tudi v najoddaljenejših krajih od pekarn. Vendar pa je zdaj nenehno narščanje stroškov pripeljalo družbeno pekarstvo na rob rentabilnosti. Večja podjetja, kot je na primer kombinat Žito, tudi že s prelivanjem sredstev iz drugih dejavnosti, ne morejo skoraj več pokrivati izgub v pekarstvu. In da je danes položaj še toliko težji, je pripomogla nazadnje še zamrznilte cen. Ne gre le za to, da danes večina meni, da je kruh prepocen. Te so tudi druge. Da podjetje danes pravočasno dobije osnovno surovino za kruh — pšenico, jo mora plačati naprej. To pa panogi, ki je tako rekoč brez akumulacije, že zdaj nevzdržen položaj samo še poslabšuje.

Očitne so seveda tudi posledice, ki zadevajo zapoštene v pekarstvu. Osebni dohodki pekov so danes močno pod poprečjem. Za 20 odstotkov so nižji, kot to dovoljuje družbeni sporazum. Peki v kombinatu Žito so lani zaslužili poprečno 1330 dinarjev na mesec skupaj z nočnim delom. Po drugi strani podatki kažejo, da le redki delavci iz pekarske stroke dočakajo pokojnino. Mnogi že prej zaradi različnih (poklicnih) bolezni postanejo delovni invalidi. Njihove zahteve po skrajšani delovni dobi so zato prav gotovo vredne hitrejšega ukrepanja; posebno še, ker so njihove vloge glede tega stare že skoraj tri leta! Potem je tu še nenehno nočno delo, delo ob nedeljah, sobotah in praznikih, zaradi česar možje in ocetje v tem poklicu tako rekoč nimajo pravega družinskega in družabnega življenja. Vse to je v nekaj letih povzročilo, da zdaj skoraj ni več mladih, ki bi se še odločali za tak poklic. Iz dneva v dan pa nastajajo novi problemi tudi zato, ker mnogi zapuščajo delo v tej stroki in se zaradi višjih osebnih dohodkov in dnevnega reda raje odločajo za drugo službo. Kolikšna so nesorazmerja, najlepše pove primer, da je kvalificirani pek, ki se je kasneje zaposlil v drugem podjetju za vratarja, zaslužil več kot prej v pekarstvu.

Problem je torej takšen, da ga mora reševati celotna družbena skupnost: od pekarskih podjetij, občin in naprej. Vendar so trenutno izgledi zaradi ukrepov, ki še veljajo, za učinkovitejše reševanje tega problema slablji. Kaže, da težak položaj resnično lahko delno ublažijo le kompenzacije, ki jih na primer predlaga podjetje Žito občinam. Za prihodnje pa je gotovo, da tudi cene ne bodo vsega rešile. Pri tem našem vsakdanjem kruhu bo treba na vsej črti marsikaj spremeniti.

A. Zalar

Demonstracija novih proizvodov za gradnjo

Merkur Kranj

12. MAJA V PROSTORIHN GORENJSKEGA SEJMA

JESENICE

● Na ponedeljkovi seji predsedstva občinske konference ZMS Jesenice so se menili o proračunu konference za leto 1972. Predsednik in sekretar sta podala kratko poročilo o dosedanjem delu, menili pa so se tudi o prireditvah v mesecu majosti.

● Prejšnji teden je bil razgovor štaba pohoda odredov na Pristavo v Javorniških rovtih z udeleženci pohoda iz vse občine. Mladi pionirji in mladinci bodo krenili na Pristavo 20. maja po partizanskih poteh. Sodelovalo bo 7 odredov iz osnovnih šol v občini in 3 odredi iz srednjih šol, taborniki, odred Jeklar itd. Letos računajo, da se bo pohoda udeležilo rekordno število mladine, sodelovalo pa bo tudi precej nekdanjih borcev, ki bodo mladim pripovedovali o borbi v teh krajih in tako dosegli namen tega pohoda. Na zboru na Pristavi bodo sprejeli pionirje v mladinsko organizacijo, o svojih srečanjih s Titom pa bo spregovoril član federacije Miha Marinko.

KRANJ

● Kranj, 9. maja — Ob 18. uri je prispel v Iskro Elektromehaniko Kranj Miha Marinko. Z mladimi Iskraši se je pogovarjal o življenu predsednika Tita in spominih nanj.

● Jutri bo druga seja krajevne organizacije SZDL Vodovodi stolp v Kranju. Na konferenci bodo ocenili dosedanje delo in se pogovorili o delovnem programu za naprej. Razpravljalci bodo tudi o programu dela sveta krajevne skupnosti.

RADOVLJICA

● Osemčlanska delegacija radovljiške občine pod vodstvom predsednika občinske skupščine Stanka Kajdiža je v ponedeljek zjutraj odpotovala na štiridnevni obisk v Beograd, kjer se bodo s predstavniki skupščine mesta Beograd pogovarjali o turističnem sodelovanju med obema občinama.

● Jutri dopoldne bo v hotelu Jelovica na Bledu delovna konferenca občinskega sindikalnega sveta, na kateri bodo razpravljalci o uresničevanju političnih ciljev in nalog sindikata. Na dnevnem redu je tudi razprava o uresničevanju ustavnih dopolnil. A. Z.

ŠKOFJA LOKA

● V ponedeljek ob 17. uri se je sestala komisija za kadre pri občinski konferenci ZKS Škofja Loka. Navzoči so obravnavali predlog evidentiranih kandidatov za voljene organe ZKS in ZKJ.

● Včeraj ob 13. uri so se v prostorih družbenih organizacij v Škofji Loki sestali sekretarji krajevnih in tovarniških organizacij ZKS škofješke občine. Pregledali so izvajanje sklepov zadnjega posvetovanja sekretarjev in izvajanje sklepov 2. seje OK ZKS Škofja Loka. Obravnavali so stališča političnega aktivista Gorenjske in predlog sklepa o organiziranosti ZK v občini.

● Za četrtek ob 17. uri je sklicana seja komiteja občinske konference ZKS Škofja Loka. Na dnevnem redu je pregled sklepov zadnje seje komiteja in pregled dosedanja dela, aktualna vprašanja političnega in gospodarskega razvoja Gorenjske, sprejem finančnega načrta komiteja in obravnavanje predloga evidentiranih kandidatov za voljene organe ZKS in ZKJ. Predlog za zadnjo točko bo pripravila kadrovská komisija OK ZKS Škofja Loka. -lb

TRŽIČ

● V četrtek je bil redni letni občni zbor društva upokojencev občine Tržič. Analizirali so dejavnost društva pri reševanju odprtih vprašanj nekaterih svojih članov. Pogovor je tekel predvsem o pridobivanju stanovanj za upokojence in oskrbi za občane, katerih želja je, da bi odšli v domove ostarelih. V ta namen je društvo upokojencev prispevalo domu za ostarele na Jesenicah 250.000 din. S tem so si pridobili pravico do uporabe petindvajset postelj. Na občnem zboru so izvolili tudi novi upravni odbor.

● Na petkovi letni konferenci Ljudske tehnike so analizirali probleme svoje dejavnosti. Zadržali pa so se predvsem pri problematiki posameznih sekcij, ki jih združuje občinski svet LT in sprejeli smernice za bodoče delo.

● V ponedeljek, 8. maja, se je sestal na redni seji odbor združenja prijateljev pobratnega mesta St. Marie-aux-Mines. Na seji so razpravljali o nastopih folklorne skupine Karavance iz Tržiča, ki bo gostovala v pobratinem mestu in njegovi okolici.

● Minuli ponedeljek je občinski komite ZK sklical posvet s sekretarji ZKS in stalnih aktivov ZK v tržički občini. Posvet je bil sklican zaradi priprav na 2. sejo občinske konference ZKS Tržič. Pogovor je potekal o akcijskem programu dela občinske organizacije ZKS. -jp

Škofješki komunisti o srednjeročnem razvoju občine

Pretekli teden se je sestal sekretariat komiteja občinske konference ZKS Škofja Loka. Pregledali so dosedanje delo in razpravljalci o akcijskem programu občinske konference in organizacijsko-kadrovske spremembah v občini. Največ pozornosti pa so posvetili srednjeročnemu programu razvoja škofješke občine. O razvoju gospodarstva in nalogah družbenopolitičnih organizacij in interesnih skupnosti v prihodnjih nekaj letih so aprila razpravljalci tudi komunisti — občinske skupščine občine Škofja Loka.

Srednjeročni program škofješke občine je treba takoj izdelati in ga tudi izvajati. Programi nekaterih dejavnosti so že izdelani: srednjeročni razvoj šolstva in program gradnje šol ter varstvenih ustanov, program razvoja socialnega skrbstva, turizma, gostinstva in obrti. Izdelati je treba še program napredka industrije in drugih gospodarskih panog, trgovine itd. Pri tem je nujno treba poskrbeti za večjo usklajenosť med gospodarstvom in negospodarstvom, kakor tudi med posameznimi panogami.

V zadnjih nekaj letih so se gospodarske zmogljivosti podvojile. Močan ekstenzivni razvoj v občini je treba zamjeniti z intenzivnim, so menili škofješki komunisti. To bodo lahko dosegli z boljšo organizacijo dela, izboljšano tehnologijo, večjo kvaliteto dela, izobraževanjem in ne nazadnje s hitrejšim razvojem samoupravnih odnosov. Zato je ena važnih nalog komunistov, da se zavzemajo za dosedno izvajanje ustavnih sprememb, ker bo le s tem sleherni občan in delavec dobil vpliv v delovni organizaciji in družbi in skladno s pravicami tudi odgovornost.

V občini moramo doseči večjo tehnološko in gospodarsko enotnost, je bila druga zahteva loških komunistov v razpravi o srednjeročnem razvoju. Na škofješkem je namreč prek 50 delovnih organizacij, ki skupno ustvarjajo 1.500 milijonov državnega bruto proizvoda. Precej delovnih organizacij je majhnih in nimajo možnosti razvoja. Zato je nujno potrebno izdelati načrt zdrživega z večjimi, sposobnejšimi podjetji.

V novih šolah, ki so in bodo še zrasle s samoprivzemkom, si je treba prizadevati za kvalitetnejši pouk. Učni programi naj bodo bolje pravljeni in prilagojeni potrebam gospodarstva. Učiteljem pa je treba omogočiti dodatno izobraževanje.

Pospesošeno naj se nadaljuje tudi sanacija podeželja. Zlasti naj se poskrbi za razvoj kmetijstva, obrti in turizma,

socialnim problemom vasi, zapuščanju kmetij itd. Nikjer ni treba začenjati znova. Le razvijati bo treba zmogljivosti in skušati čim več in čim bolj kakovosten ustvarjati za današnji in jutrišnji dan! L. Bogataj

POSLANSKA PISARNA

VPRASANJA POLITIČNEGA AKTIVA BITNJE

Konec minulega meseca se je sestal politični aktivi Bitnje in obravnaval več krajevnih problemov. S problemi in vprašanji so seznanili tudi poslansko pisarno, ki bo skušala od posameznih organov dobiti odgovore.

Problematika trgovskih lokalov

● Na seji političnega aktiva so ugotovili, da sedanji trgovski lokal v Srednjih Bitnjah ne ustreza več potrebam in potrebuje razmisli na novem trgovskem lokal. Razen tega so menili, da bi bilo treba v tej trgovini urediti tudi vprašanje kadra. Zato so možnosti za gradnjo novega trgovskega lokala.

Precej pripomb pa so imeli na seji tudi na poslovanje v novi samopoštreni trgovini v Zgornjih Bitnjah. Opozorili so, da trgovina ni več tako dobro založena, kot je bila takoj po otvoritvi. Prav tako so tudi cene nekaj višje kot v Kranju. Nezadovoljni so z mesarijo in s prodajo sadja in zelenjav. Trdijo, da ima ta trgovina v primerjavi z drugimi živilinimi trgovinami manj kakovosten sadje in zelenjava. Razen tega so tudi poudarili, da bi ta trgovina morala čimprej dobiti tudi telefon.

Zadnje vprašanje, ki so ga naslovili na živila, se nanaša na odvažanje odpadkov. Podjetje menda odvaža odpadno sadje in zelenjava na smetišče, ki je pri kranjskih opekarnah. Na seji se jim ni zdelo prav, da podjetje takšno odpadno sadje v zelenjavu temeljite ne uniči, ker bi menda le tako lahko preprečili nekaterim prebivalcem, da ne bi brskali po teh smetiščih.

Kako je z oznakami ob cesti?

● To vprašanje je poslanska pisarna na podlagi seje političnega aktiva Bitnje posredovala republiškemu cestnemu skladu. Naselja Bitenj in Zabnice namreč nimajo ob cesti krajevnih oznak. Menijo, da bi morali te oznake na republiški cesti Kranj—Škofja Loka čimprej postaviti.

Kako je pravzaprav s pokopališčem?

● V Bitnjah jih zanima, če bo pokopališče lahko ostalo na sedanji lokaciji. Motijo jih govorice, da republika ni odobrila lokacije za to pokopališče zaradi vodnega rezervata za ljubljansko področje. Ce je to res, v Bitnjah predlagajo, da bo čimprej določili drugo lokacijo za pokopališče. Ce pa to ne prej dokončno urediti. Nedograjene mrliske vežice menda niso zaščitene in že delno propadajo. Ker so občani izpolnili svojo obveznost in vplačali samoprispevki, menijo, da je zdaj naložba občinske skupščine, da uredi vse potrebno, da bo pokopališče čimprej dokončno urejeno.

Pritožba Komunalnemu servisu

● Na sestanku so se pritožili čez pogrebno službo Komunalnega servisa Kranj. Službi očitajo, da zaračunava storitve, ki jih ne opravi. Zaračunavajo ureditev grobov, ki jih morajo svojci sami urediti in dostaviti mrlinskemu vozičku do hiše žalosti, čeprav si morajo svojci umrlega mrlinskemu vozičku preskrbeti sami.

Vsa vprašanja je poslanska pisarna razposlala na omenjene naslove. Z odgovori nanje pa bo seznanila vodstvo političnega aktiva.

VECJA PODPORA

● Na skupni seji vodstva krajevne skupnosti in krajevne organizacije SZDL Grad v kranjski občini so prejšnji mesec razpravljali o nekaterih nalogah in krajevnih problemih. Dovolitve v prihodnjem letu. Razen tega pa so ugotovili, da bo plačati dolg pri Cestnem podjetju za asfaltiranje ceste skozi vas Dvorje. Zato so na seji menili, da bi to akcijo moralj bolj podpreti tudi občinska skupščina. A. Žalar

Mladi Titu ob mesecu mladosti

S petkovo kulturno prireditvijo Srečanje z našimi zbori je na Jesenicah začelo praznovanje meseca mladosti. Vi ga v sodelovanju s planinci, graničarji, šolsko mladino in kulturnimi in družbenopolitičnimi organizacijami pripravila občinska konferenca ZMS Jesenice.

Včeraj je bila na Jesenicah druga prireditvijo v okviru programa praznovanja. Klub OZN na osnovni šoli Tone Čufar je razvил svoj prapor s kratko proslavo. Pokrovitelj te manifestacije je bil koroški pesnik Valentin Polanšek. Mladi so se domenili, da bodo kmalu ustanovili klub prijateljev koroških Slovencev.

Letošnja zvezna Titova štafeta prihaja v Slovenijo za štiri dni, ponesli pa jo bodo le do Radovljice. Zato so se Jeseničani odločili, da bodo organizirali dve planinski štafeti, ki se bosta v Radovljici pridružili zvezni štafeti. V dogovoru s planinskim društvoma iz Gozd-Martuljka in z Jesenic so sklenili, da bo letošnja triglavská štafeta krenila s Triglava v nedeljo, 15. maja, dopoldne. Letošnja triglavská štafeta, ki jo bo posnelo okoli 250 mladih planincev, slavi letos že srebrni jubilej.

Planinska štafeta z Jalovca pa bo krenila na pot v nedeljo, v torek bo nadaljevala pot iz Kranjske gore proti Mojstrani. Obe planinski štafeti bosta potem skupno nadaljevali pot do Jesenic, kjer bo v torek dopoldne pred gledališčem sprejem in proslava. V Radovljici se bosta planinski štafeti pridružili zvezni štafeti.

D.S.

Praznovanje meseca mladosti v Škofji Loki

Občinska organizacija Zveze mladine Slovenije Škofja Loka pripravlja v počastitev meseca mladosti in osemdesetega rojstnega dne maršala Tita nekaj večjih prireditiv.

12. maja bo tek po ulicah Škofje Loke za pokal meseca mladosti '72. Nastopile bodo pionirske in mladinske ekipe z vse Gorenjske. Tekmovanje organizira šolsko športno društvo Janez Peternej iz gimnazije v Škofji Loki.

13. maja bo občinski turnir v košarki za pokal meseca mladosti '72. Tekmovanje bo pod pokroviteljstvom OK ZMS, organizira pa ga ŠSS Janez Peternej.

16. maja bo skozi Škofjo Loko potovala štafeta mladosti. Mladinci in pionirji jo bodo od ljubljanskih tovarishev sprejeli v Goričanah in jo ponesli prek Škofje Loke, Zeleznikov in Dražgosa na Jelovico, kjer bo izročili mladincem iz Kropce. V Škofji Loki in Zeleznikih bodo ob tej slovesnosti pripravili kratek kulturni program.

20. maja bo pod Blegošem partizanski miting s kulturnim programom in pogovori o življenski poti tovarisa Tita.

23. maja ob 10. uri bo svečana seja občinske konference ZMS Škofja Loka, na kateri bodo pregledali dvoletno dejavnost in izvolili novo predsedstvo in predsednika ter druge organe občinske konference.

25. maja bodo po vseh osnovnih šolah škofjeloške občine sprejemi pionirjev v mladinsko organizacijo.

27. maja bo košarkaški turnir slovenskih gimnazij za moške za pokal meseca mladosti '72.

Mladinski klub Hotavljeh pa na ta dan pripravlja veliko mladinsko ravanje v zadružnem domu na Hotavljah. L.B.

Sprejem v ZK

V organizaciji zveze komunistov Vodovodni stolp v Kranju so v petek zvečer sprejeli v prostorih mladinskega kluba 10 mladih v zvezo komunistov. Organizacija ZK Vodovodni stolp, ki je po številu članov ZK največja v kranjski občini, ima pet oddelkov. Po daljšem obdobju je bil to prvi večji sprejem v zvezo komunistov v

tej organizaciji. Clani zveze komunistov so postali Rado Jenko, Cvetka Pelko, Janko Brovč, Cvetana Jenko, Janko Dolinar, Helena Miščevič, Pavel Okorn, Mihail Šubic, Boris Zdešar in Vera Jelen. Slovesnost ob sprejemu so se udeležili tudi predstavniki krajevnih družbenopolitičnih organizacij in krajevne skupnosti Vodovodni stolp. A.Z.

Priznanja mladim

Vsako leto ob zaključku praznovanja meseca mladosti podeli občinska konferenca ZMS Jesenice posebna priznanja najbolj delovnim in uspešnim mladincem in mladinkam v občini, ki so zahvala za dosedanje delo, obenem pa tudi spodbuda za delo v prihodnjem. V pondeljek, 8. maja, je bila na Jesenicah seja komi-

D.S.

sije za podelitev priznanj občinske konference ZMS. Odločili so se, da bodo letošnja priznanja podelili na zaključni prireditvi meseca mladosti 3. junija na športnem igrišču pod Mežakljo. Podelili jih bodo petim društvom, organizacijam in mladinskim aktivom in petim mladim družbenopolitičnim delavcem v občini.

D.S.

Delavci Cestnega podjetja iz Kranja so pred kratkim asfaltirali 700 metrov dolg odsek ceste na Ročevnici med Bistrico pri Tržiču in Kovorjem. Tako je ta cesta sedaj v celoti asfaltirana. Asfaltna prevleka je stala 160.000 dinarjev. (jk) — Foto: F. Perdan

Pomanjkanje gostinskih in turističnih delavcev

Promet v Centralovih hotelih Grad in Bor v Preddvoru je iz leta v leto večji. Lani je v primerjavi z letom 1970 narastel za 50 odstotkov, čeprav sta bila oba hotela in okolica pravo gradbišče in so turisti prihajali in odhajali ob hrupu kompresorjev. Letošnji turistični promet pa naj bi bil po predvidevanjih v primerjavi z lanskim večji za dobro tretjino. Steklo je avtomatsko kegljišče, v nedeljo, 30. aprila, pa so v Preddvoru slovesno odprli novo teraso ob jezeru, na kateri je 500 sedežev. Pri otvoritvi sta sodelovali obe preddvor-

ski folklorni skupini, in sicer odrasli ter pionirji.

Je Dvoržak, direktor Centralovih hotelov v Preddvoru, ob vsem tem pravi, da je sedanje turistično urejevanje Preddvora še začetek. Programi za prihodnost so narejeni, vendar bo njihovo uresničevanje spremljalo precej težav. Ena od njih je po-

manjkanje gostinskih in turističnih delavcev. Domačini se kljub velikim možnostim za razvoj turizma v Preddvoru premalo vključujejo v gostinske in turistične poklice. Če bi se tudi domačini oprijemali teh poklicev, bi bili uspehi še lepsi, saj bi delalji z večjim veseljem in zavestjo. — jk

Priznanja delavcem

V tovarni barv in lakov Color so pred dnevi na skromni slovesnosti podelili priznanja in nagrade delavcem, ki jim letos poteče 20

— fr

Gasilci razdelili denar

V petek je bila v Tržiču redna seja upravnega odbora občinske gasilskega sklada, na kateri so obravnavali finančni načrt sklada za leto. Sklad bo letos razpolagal s 145.000 dinarji. Od tega bo dobila občinska gasilska zveza in društva 65.000 dinarjev, 80.000 dinarjev pa bodo potrošili za nakup opreme. Tako nameravajo letos zgraditi požarni bazen v Podlubelju in popraviti podoben bazen na Pristavi. Kovorskim gasilcem bo sklad pomagal pri nakupu nove motorne brizgalne rosenbauer. V tržički občini je namreč že nekaj let navada, da za vsako novo motortko društvo prispeva polovico, sklad pa drugo polovico. Kupili bodo tudi nekaj sodobnih cevi in pravip za gašenje gozdnih požarov, ki na tem področju lahko vsak trenutek izbruhnejo.

Na petkovi seji so se tudi dogovorili, da bodo gasilci sodelovali z enotami civilne zaščite v občini ter sklenili, da bodo osnovali posebno strokovno komisijo, ki bo pregledala vse dimne, plinske, oljne in bencinske naprave v občini. — jk

Mercator

V času od 10. do 21. maja 1972, vas vabimo na ogled razstave in prodaje pohištva v Delavski dom Kranj.

Bogata izbira najnovejših izdelkov naše pohištvene industrije, pralnih strojev, hladilnikov, štedilnikov, preprog, odej in posteljnega perila po konkurenčnih cenah.

Prodaja na potrošniška pogoja, za garniturno pohištva do 10.000 din. Brezplačna dostava na dom.

Razstava je odprta vsak dan, tudi ob nedeljah, od 10. do 19. ure.

Za obisk in naklonjenost se priporoča Veletrgovina MERCATOR, PE Preskrba Tržič.

Ijubljanska banka

Trhla šola najbolj iskanih kadrov

Danes, 14. aprila, smo ukinili pouk v ogroženih učilnicah. Nujno vas prosimo, da opravite ustrezno preiskavo celotnega starega dela šolske stavbe, da bomo nato lahko stavbo uporabili za obnovitev rednega pouka.

Citat je iz dopisa Ekonomsko administrativnega šolskega centra v Kranju, Zavodu za raziskavo materiala in konstrukcij v Ljubljani. Podpisani je direktor šolskega centra inž. France Ažman.

Za kaj pravzaprav gre? V začetku letosnjega leta so se v starem delu zgradbe Ekonomsko administrativnega centra v Kranju začela nevarno zibati tla v dveh razredih v drugem nadstropju. Vodstvo šole, ki je tako kot vsi, seznanjeno z rušenjem stropov v starji šoli v Šmarju pri Jelšah, razen tega pa je bilo opozorjeno z dopisom republiškega sekretariata za prosveto in kulturo, je takoj ukrepalo. Od ustanovitelja šole, to je od skupščine občine Kranj, je zahtevalo komisijo, ki naj bi ugotovila stanje v starem delu zgradbe.

Že pred sedmimi leti je bilo jasno, da ta del stavbe ni posebno stabilno grajen. Zaradi pomanjkanja prostora je šola hotela preurediti v učilnice tretje nadstropje, vendar pa so strokovnjaki z Zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij gradnjo odsvetovali, ker strop take obtežitve ne bo prenesel.

Stavba ni bila nikoli grajena za šolske namene. Stari Kranjčani se spominjajo, da so bili v temeljih današnje šole najprej hlevi, kasneje neke delavnice, dokler stavbo niso pruredili v tekstilno šolo pred drugo svetovno vojno. Po vojni nekako leta 1958 pa se je v stavbo vselila ekonomsko šola.

»Ne vem, če je še katera srednja šola na Gorenjskem na slabšem kot smo mi. Dnevno je v naših učilnicah okoli 500 dijakov z vse Gorenjske. Zaradi vozačev, ki so

vezani na dopoldanski pouk, nismo mogli organizirati pouka za dva razreda v gimnaziji, ki bi nam v sedanji situaciji odstopila dve učilnici, vendar samo popoldne.«

● Ali je, tovarš direktor, stanje tako nevarno, da ste morali tako ukrepati?

»Da res je. Komisija, ki jo je imenovala skupščina občine, in ki je pregledala prostore, je ugotovila, da je stanje zgradbe nevarno. Takoj bi bilo treba začeti z zavarovalnimi deli za stabilnost stropov v starem delu zgradbe. Ceprav je ustanovitelj s takim stanjem seznanjen, ni še do danes ukrenil ničesar. Mi sami pa lahko zavarujemo življenja učencev in učiteljev le z ukinetvijo pouka.«

● Vaš primer je pravzaprav odsek zanemarjanja srednjih šol na Slovenskem. Kako pa bo v bodoče?

»Naši prostorski problemi ne bodo rešeni še tako kmalu. Kolikor vem, za gradnjo nove šole občina sedaj nima denarja, ceprav se o gradnji govorji že nekaj let. Republiška komisija za verifikacijo šol pa je ustanovitelju postavila rok do leta 1976, da šoli zagotovi ustreznejše prostore. Sicer pa bo republiški sekretariat za prosveto in kulturo ukinil pouk, za kar ima po zakonu vso pravico. Potemtakem ni naša perspektiva prav nič rožnata in bojim se, da bodo zaradi tega nastale pri nas še kadrovske težave. Da ne omenjam dijakov! Pomislite — za naše absolvente se delovne organizacije dobesedno pulijo. Zato ne razumem, da se morajo tako iskani kadri šolati v takih prostorih. Tudi otro-

ci, ki prihajajo iz svojih lepih osemletk, so razočarani nad našimi prostori.«

● In kakšno je trenutno stanje?

»En razred ima sedaj pouk v dvoranji društva upokojencev v bližini naše šole, drugi razred, ki smo mu morali zapreti učilnico, pa se seli iz učilnice v učilnico, kadar je katera za kako uro prazna. Morali bi videti te selitve in pa gnečo v učilnici za 28 dijakov, ki jo napolni 39 dijakov.«

Trenutno pa čakamo delavce, ki bodo razkopali del stavbe, da bodo strokovnjaki Zavoda za raziskavo lahko ugotovili dotrajnost tega dela šole. Bojim se pa, da bomo morali zapreti še dva oddelka. Ko bodo stropi podprtji z oporniki, bomo seveda v teh prostorih nadaljevali pouk. Mislim pa, da naš prostorski problem ne zadeva samo kranjske občine, saj se pri nas šolajo kadri za vso gorenjsko regijo in bi zaradi tega širokog pomena naše šole morale svoje reči tudi ostale gorenjske občine.«

L. M.

Izpolnjena pričakovanja

Konec prejšnjega meseca je bila v Radovljici tretja seja skupščine kulturne skupnosti. Osnovna ugotovitev s te obračunske seje je bila, da je interesna skupnost, ki je bila ustanovljena marca lani, izpolnila pričakovanja. Na začetku je bilo sicer nekaj težav in pomanjkljivosti, kar pa ni bila ovira, da kulturna skupnost ne bi uspešno združila vse zainteresirane za večjo uveljavitev kulture in za razširitev kulturne dejavnosti.

Največ denarja so lani namenili za sanacijo obstoječih kulturnih ustanov. Tako so največ namenili za knjižnico, muzej, spomeniško varstvo in za zvezo kulturno-prosvetnih organizacij. Ceprav je lani dobrojalo največ denarja knjižničarstvo, se ta vrst kulturne dejavnosti v občini še vedno srečuje z najtežjimi problemi. Na Bledu in v Begunjah namreč še vedno nimajo ustreznih prostorov. Zato bo to treba rešiti še letos.

Velik napredok so zabeležili tudi muzeji radovljiske občine, ki združujejo muzej talcev, kovaški in čebelarski

J. R.

Uspeh krajevne skupnosti Ljubno

V soboto, 29. aprila, so v krajevni skupnosti Ljubno v radovljiski občini zabeležili pomemben delovni uspeh. Ob navzočnosti predstavnikov nekaterih podjetij, ki so prispevala sredstva, predstavnikov krajevne skupnosti in organizacij je predsednik radovljiske občinske skupnosti Stanko Kajdiž odpril asfaltirani odsek ceste od Posavca do konca Ljubnega.

Pribivalci krajevne skupnosti Ljubno so si daje časa pripravili, da bi Ljubno dobilo priključek na sedanjem gorenjsko cesto. Ceprav te želje še vedno niso opustili, pa upanji, da bi kmalu dobili precejšnja sredstva za tehnično brezhibno in varno ureditev priključka, ni bilo. Po drugi strani pa imajo pribivalci te krajevne skupnosti okrog 60 avtomobilov in okrog 50 drugih motornih vozil. Zato so se raje odločili za asfaltiranje makadamskih cest v Ljubnem, na Posavcu in v Otočah. Dogovorili so se za samoprisev in poprosili delovne organizacije na področju krajevne skupnosti za prispevek. Skupaj s sredstvi krajevne skupnosti in prispevki so tako zbrali 650 ti-

soč novih dinarjev, za kar jim je Cestno podjetje Kranj asfaltiralo vse pomembnejše cestne odseke v krajevni skupnosti.

»Za tako uspešno izpeljano akcijo zaslужijo predstavniki vodstva krajevne skupnosti in

prebivalci vso pohvalo,« je rekel predsednik Kajdiž. »Asfaltirani cestni odseki bodo med drugim prav gotovo pomogli tudi k razvoju turizma v tem delu radovljiske občine.«

A. Z.

Namesto regresa družbena pomoč

Pribivalci kranjske občine so že sami ugotovili, da se je s 27. oziroma 28. aprilom v občini podražilo mleko. Odlok o podražitvi sta sprejela zborna občinska skupščina na seji, ki je bila 20. aprila.

Iz predloga oziroma utemeljitev za podražitev je bilo razvidno, da je bil ta korak nujen, ker bi sicer lahko prišlo do pomanjkanja mleka. Mleko je torej dražje. Vendar pa tokrat vseeno velja opozoriti na neko posebnost, ki bi lahko tudi do neke mere vplivala na maloprodajno ceno mleka. Občinska skupščina namreč lahko z namenskimi sredstvi ceno tudi regresira. V Kranju so bila

takšna sredstva predvidena, in sicer 15 par za vsak liter mleka. Če bi se občinska skupščina odločila za regres, potem bi bilo mleko v maloprodaji nekaj ceneje kot je sedaj.

In zakaj se niso odločili za regres? Na isti seji skupščina sta namreč oba zborna sprejela tudi sklep, da se program socialne politike v kranjski občini da v javno razpravo. In prav zaradi začrtane socialne politike v družbeni družbi so se odborovi v raze odločili, da se sredstva namenjena za regres prenesejo v poseben fond za družbeno denarne pomoči. To pa zavestno odločili, da občina ne bo vsakomur regresirala vsak liter mleka, marveč samo tistim družinam, ki so socialno ogrožene oziroma pod občinskim poprečjem.

Dopust na obroke?

Marsikdo ne ve, da ne more in po zakonu ne sme uporabiti dopusta na obroke. Delavci, ki imajo doma manjše ali večje kmečko posestvo, kaj radi zahtevajo dan ali dva dopusta ob košnji, spravili kmečkih pridelkov, pravili ali gradnji hiše itd. Nedavno je komisija za živiljenjske in delovne pogoje pri republiškem sindikatu dala pojasnilo, da ima delavec pravico izrabiti svoj letni dopust v nepretrganem trajaju, torej naenkrat, Le na delavčevem zahtevo podjetje lahko odobrijo izrabo letnega dopusta v dveh delih (dvakrat po pol).

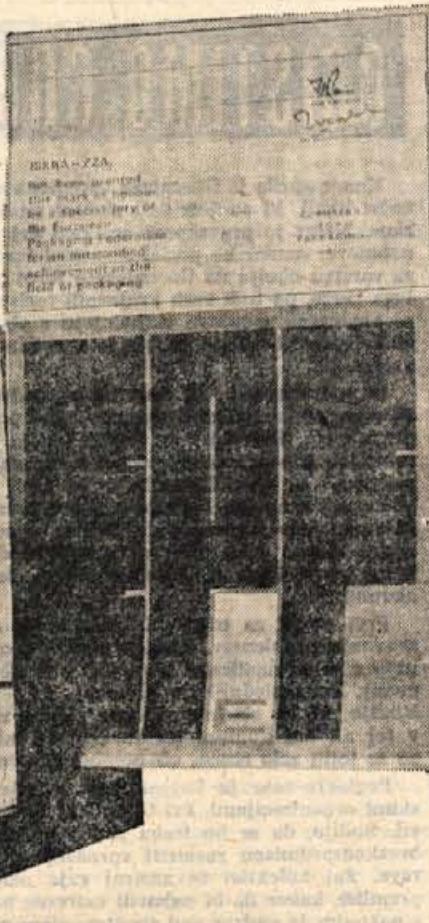
Toda na podlagi določb te-

meljnega zakona o delovnih razmerjih ni mogoče uporabiti dopusta na obroke. Morad se bo kdo vprašal, zakaj tako. Odgovor je enostaven: osnovni namen letnega dopusta je zagotoviti delavcu razvedrilo in obnovitev njegovih delovnih sposobnosti, kar pa se ne doseže, če delavec dopust uporabi po en ali dva dni izmenoma skozi celo leto.

Marsikje se tudi sprašujejo, ali je prosta sobota računa v dopustne dneve. Prosta sobota je posledica razporeditve delovnega časa med tednom in se zato šteje za delovni dan.

J. Vidic

 Ljubljanska banka

Na Plavškem travniku na Jesenicah grade tri objekte: betonarno, novo halo za SGP Sava in novo halo za podjetje Kovinar. — Foto: B. Blenkuš

V Lomu soglasno za novo cesto!

Prebivalci Loma pod Storžičem, Grahovš in Potarjev so se na nedeljskem referendumu odločili, da bodo s samoprispevkom pomagali pri gradnji težko pričakovane nove ceste v Lom.

PRIZNANJE KRAJSKI ISKRI ZA EMBALAŽO — Evropsko združenje za embalažo je sredi aprila letos podelilo v Barceloni Iskri Elektromehaniki Kranj in Iskrinemu Zavodu za avtomatizacijo priznanje Eurostar za embalažo električnih vrtalnih strojev. Evropsko združenje podeljuje takšna priznanja vsaki dve leti. Letos je edina v Jugoslaviji dobila takšno priznanje in diplomu le Iskra. Samo diplomo je namreč prejela te Šapana iz Osijeka. Osnutek za embalažo električnih vrtalnih strojev sta izdelala Ivan Pipan iz Iskre Elektromehanike Kranj in Franc Perčič iz Zavoda za avtomatizacijo. Podobno priznanje je Iskra dobila pred dvema letoma za embalažo za kinoprojektorje. — A. Z. — Foto: F. Perdan

Občani Spodnjega in Zgornjega Loma pod Storžičem, Grahovš in Potarjev so se na nedeljskem referendumu odločali za samoprispevek za gradnjo nove ceste Slap pri Tržiču — Lom pod Storžičem — Grahovše. Sedanja cesta je namreč tako slaba, da je bil normalni promet posebno pozimi onemogočen. Odlok o referendumu, ki ga je sprejel

svet krajevne skupnosti, je predvidel, da bi zaposleni od 1. junija letos dalje plačevali mesečno 2 odstotka od izplačanih osebnih dohodkov (vključeno je tudi dopolnilno delo, dela na domu in nagrade), delavci, zaposleni v tejini, pa včasino 2 odstotka od ugotovljenega poprečja ustrezne stroke pri nas, upokojenci 2 odstotka od pokojnin, če prejemajo mesečno več kot 400 dinarjev, kmetje in lastniki gozdov s področja krajevne skupnosti Lom 4 dinarje od bruto kubika ugotovljenega letnega poprečnega etata v desetih letih ter obrtniki in ostali poklici 2 odstotka od davne odmere.

Ko smo v nedeljo popoldne obiskali Lom, so nas od prve hiše dalje spremile zastave in lepaki, ki so vabili, naj ljudje pridejo na volišče v dom družbenih organizacij in naj glasujejo za samoprispevek. Pred cestnim odcepom proti družbenemu domu so stali mlajši in transparentni. Dobili smo občutek, da vlada v Lomu veselje. Ob pol šestih popoldne so volišče že zaprli

in začeli preštrevati glasove. Rezultat je bil razveseljiv, presenetljiv! Za samoprispevek je glasovalo 281 včlanov, 11 jih je bilo proti, vzdržala pa sta se le 21. Torej rezultat, ki ga le redko srečamo ob takih referendumih. Spontani lomski »za« pa obenem tudi dokazuje, kako potrebna je nova cesta in kakšna je volja ljudi, da tudi sami pomagajo po svojih močeh.

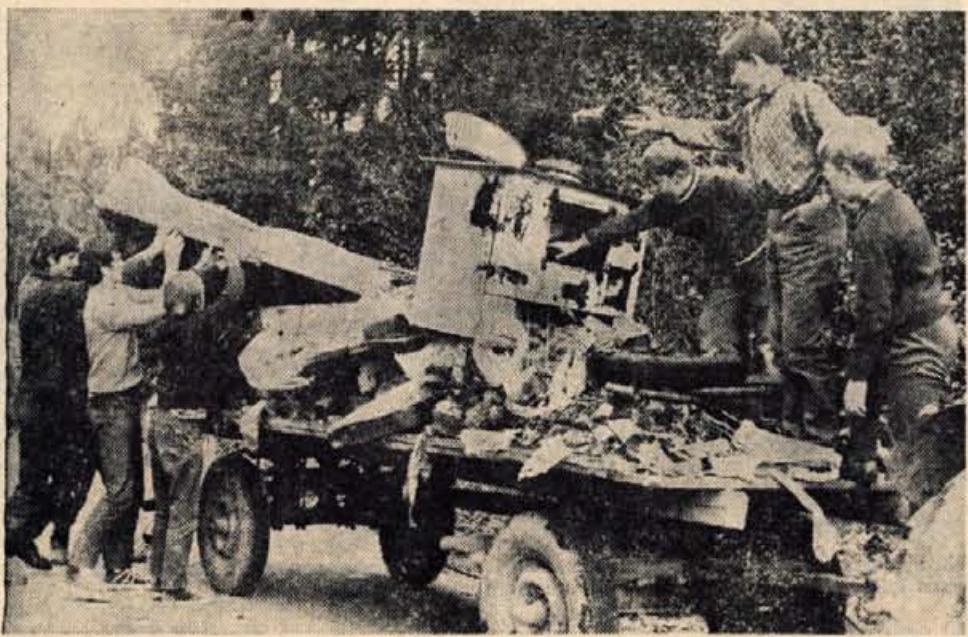
Po štetju glasov nam je odbornik Jože Perne z veseljem povedal, da bodo vaščani Loma in sosednjih vas v štirih letih (samoprispevek bo trajal do zadnjega maja leta 1976) zbrali od 22 do 24 milijonov starih dinarjev. Okrog 260 starih milijonov pa bo dala skupščina občine Tržič in delovne organizacije, kjer so zaposleni občani Loma. Novo cesto bodo gradili v dveh etapah. Prvo etapo predstavlja odsek od Slapa do Spodnjega Loma, ki je dolg 1100 metrov, drugo pa odsek od Spodnjega Loma do Grahovš. Letos naj bi predvidoma opravili glavna zemeljska dela. J. Košnjek

50 -letnica gasilskega društva

GASILSKO DRUŠTVO POLJE — Vodice je v nedeljo, 30. aprila, slovensko proslavilo 50-letnico obstoja. Na slovesnosti so imeli več govorov in pozdravov gasilcem, še živečim 9 ustanovnim članom pa so

izročili značke in diplome za 50-letno delo. Sledila je povorka gasilcev do veselčnega prostora, kjer se je veselje ob zvokih ansambla Franca Flereta nadaljevalo pozno v noč.

180 NOVIH POSTELJ V HOTELU KRIM NA BLEDU — Na Bledu so v soboto popoldne odprli obnovljeni in dograjeni hotel Krim. Hotel Krim, ki ima zdaj kategorijo B, je dobil prek 180 novih postelj, tako da jih ima zdaj skupaj okrog 250. Hotel ima tudi novo restavracijo, aperitiv bar in druge prostore. Obnovitev in dograditev tega hotelskega objekta v okviru združenega podjetja Toplice, je veljala 18,5 milijona dinarjev, dela pa je izvajalo splošno gradbeno podjetje Gorenje iz Radovljice. Po otvoritvi je direktor hotela Janez Žirovc povedal, da imajo v hotelu za letošnjo sezono že vse postelje oddane. Med najavjenimi gosti je največ Anglezov. — A. Z. — Foto: F. Perdan

Kar precej voz so naložili in različno navlako zvozili na posebej določeno mesto. — Foto: F. P.

Očistimo svoj domači kraj

Prva večja akcija nedavno ustanovljenega pododbora turističnega društva Kranj na Kokrici

Na podlagi ankete, ki jo je izvedla krajevna skupnost Kokrica med prebivalci, so 3. marca na zboru volivcev na Kokriči ustanovili podobor turističnega društva Kranj. Za ustanovitev podobora se je namreč v krajevni skupnosti odločilo prek 160 prebivalcev. Ob ustanovitvi so izvolili za predsednika podobora Jerneja Teropšiča, ki je hkrati član upravnega odbora turističnega društva Kranj.

»Naš podobor ima štiri sekcijs: gostinsko-turistično sekcijs, sekcijs za olešavo kraja, izletniško in propagandno sekcijs. Na pogled je morda malo čudno, zakaj smo se odločili za ustanovitev podobora kranjskega turističnega društva. Predlogu

in ustanovitvi je botrovala želja prebivalcev krajevne skupnosti, da bi uredili nekatera področja v krajevni skupnosti in začeli postopoma morda razvijati tudi turizem,« pravi predsednik podobora Jernej Teropšič.

V Bobovku sta namreč nastali dve umetni jezeri, v kateri je ribiška družina že vložila za 20 tisoč novih dinarjev ribjega zaroda. Ko so v krajevni skupnosti ugotovili, da je okolica obeh jezer (meri okrog 8 hektarjev) z občinskim odlokom iz leta 1968 določena oziroma rezervirana za različne rekreacijske objekte, so se odločili, da bodo skušali to možnost izkoristiti z ustanovitvijo turistične organizacije oziroma podobora društva.

»Trenutno se dogovarjamamo za izdelavo idejnega načrta na področju Bobovka. Prepričani smo, da bi ta kraj v prihodnje izigrisči, urejenim temenom, jezerom in morebitnim kampom lahko postal zelo privlačen ne le za Kranjčane in okoličane, ampak tudi druge. Ker pa se zavedamo, da je ureditev Bobovka le del celotnega programa našega podobora, smo se 28. aprila odločili za akcijo očistimo svoj domači kraj. Prebivalce smo povabili, da s prostovoljnim delom očistimo nekatera divja odlagališča smeti v krajevni skupnosti. Mimogrede povedano, divljih odlagališč, ki so močno kazila nekatere predele v krajevni skupnosti, je bilo zares precej.«

Okrog 100 prebivalcev se je tistega dne popoldne lotilo dela. Odstranili so smeti in jih zvozili, na mesto, ki ga je za to določila krajevna skupnost. Na najbolj kritična mesta so postavili table z napisom o prepovedi odlaganja smeti. Ker pa največkrat takšne opozorilne table ne zanjejo kaj prida, so organizirali še čuvajno službo. Poštej bodo vsakogar, ki bo odlagal smeti na prepovedanih mestih, prijavili sanitarni inšpekciji, le-ta pa bo potem kršilce prijavila sodišču za prekrške.

»Upam, da bo ta sicer enkratna akcija zato zaledla tudi v prihodnje. Ob tej priliki se zato vsem, ki so se odzvali vabilu podobora turističnega društva, zahvaljujem za uspešno izvedeno akcijo; posebno pa starejšim prebivalcem krajevne skupnosti, ki jih ni bilo ravno malo,« je povedal Jernej Teropšič.

S. Jesenovec

OČISTIMO GORENJSKO

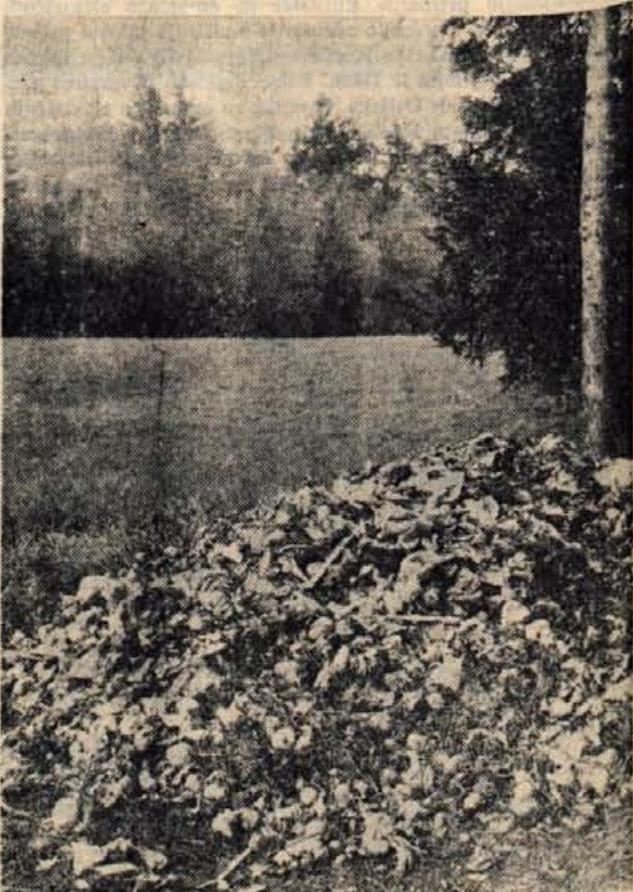
Konec aprila je Gorenjska turistična zveza objavila obsežen načrt akcij, ki so jim dali skupni naslov »Očistimo Gorenjsko«. Načrt je pravzaprav sestavljen del rednega programa te ustanove, vendar bo poslej zavzemal favorizirano mesto. Skrb za varstvo okolja na Gorenjskem torej postaja poglavitna naloga zveze, pa tudi vseh krajevnih turističnih društev. Z njim se omenjene ustanove vključujejo v obče republiško gibanje »Očistimo Slovenijo«, ki ga je sprožila turistična zveza Slovenske.

O podrobnostih, od katerih bo nedvomno odvisen uspeh all neuspeh zamislenih ukrepov, smo povprašali tajnika GTZ Karla Ceja. Povedal nam je, da akcija lahko obrodi sadove samo, če k sodelovanju pritegne kar najširši krog družbeno-političnih in specializiranih organizacij ter pristojnih služb občinskih skupščin, nadalje sredstva javnega obveščanja, sole, delavske univerze, razna društva in — ne nazadnje — vplivne osebe. Edino prek njih je namreč moč vplivati na občane, ki so konec končev najpomembnejši člen ekološko ogrožene skupnosti.

Prvi pogoj za učinkovit začetek je seveda natančno poznvanje problemov. Zvedeli smo, da odgovorni že razpolagajo z nekaj analizami o stopnji prizadetosti posameznih območij. Toda slednjih je premalo. Zato pripravljajo obsežno študijo, ki bo skušala razkrivati glavne vzroke onesnaževanja v tej ali oni komuni ter razkrinjati najhujše kršilce. Dela so se lotili zelo resno, ob pomoči številnih strokovnjakov.

Poglavlje zase je kajpak navezovanje stikov z gospodarskimi organizacijami. Pri Gorenjski turistični zvezi so pesimisti. Sodijo, da se bo treba zateči k določenim pritiskom in brezkompromisno zaostričiti vprašanje odnosa do zaščite narave. Žal kolektivi še zmeraj raje plačujejo kazni (ki so premile), kakor da bi nabavili ustrezne naprave. V temi zvezdi z naštetim je nadzor nad spoštovanjem predpisov in odlokov, ki jih ni malo, a so trenutno le »papirnati tigri«.

Velja poudariti, da akcija ni kratkoročna, kampanjska, temveč načrtna, stalna — kajti tudi maličenje življenjskega prostora je stalno in zaenkrat celo narašča. I.G.

Kako je zašlo odpadno sadje in zelenjava na Kokrico, bodo skušali še ugotoviti, so povedali predstavniki podobora turističnega društva. — Foto: F. Perdan

 Ljubljanska banka

Več sredstev za kmetijstvo

Poročali smo že, da so pred dnevi v Škofji Loki podpisali družbeni dogovor o namenskem izločanju sredstev za razvoj zasebnega kmetijstva v občini. Glavna pobudnika in spremljevalca akcije sta bila občinska konferenca SZDL in občinski komite ZK Škofja Loka, njun predlog pa so sprejele podpisnice po razpravi v samoupravnih organih.

Podpisnice dogovora ugotavljajo, da je in mora ostati kmetijstvo enakopravna danoga gospodarske dejavnosti.

Zaradi razmer, ki vladajo na tem področju, pa je potrebna dolgoročna, stabilna in ekonomsko utemeljena po-

litika, katere končni cilj naj bo kmetijstvo, ki bo sposobno izkoristiti naravne možnosti v občini in bo solidna osnova za enakopraven ekonomski položaj kmata. Podpisnice bodo zato v razvoju zasebnih kmečkih gospodarstev — kmetijstv, gozdarstvo in kmečki turizem — vlagale najmanj s podpisanim sporazumom določena sredstva. Za potrebe kmetijstva bo Ljubljanska banka, podružnica Kranj, enota Škofja Loka iz svojih kreditnih sredstev zagotovila letno najmanj 2,000,000 din. če bodo tudi ostali izpolnili svoje obvezne. Kmetijska zadruga Škofja Loka, Kmetijsko gozdarska zadruga »Sorac Ziri in Gozdno gospodarstvo Kranj — obrat Škofja Loka bodo sami ali sodelovanjem drugih zainteresiranih organizacij letno zagotavljale udeležbo v okviru politike, ki jo vsako leto sprejme zbor banke. Naloge občinske skupščine pa je, da s svojimi stališči in ukrepi poskrbi za dolgoročno politiko razvoja kmetijstva v občini, ki vsem zagotavlja, da bo lahko delo še uspenejše in bolj načrtno. J. Govekar

predsednik zadružnega sveta Kmetijske zadruge Tržič. Ima 14 hektarjev zemlje, od tega 8 obdelovalne. »Ce površno pogledam svojo kmetijo, ugotovim, da je dobra. Zakaj? Vsa zemlja je skupaj, arondirana. Takih primerov je malo. Ce pa svoje posestvo pogledam načinje, je obdelava izredno težka. Površine so močvirne, sekata pa jih tudi dva hudo urna potoka. Prvi pridrvi iz Vojvodin (Udin) boršt, drugi pa s Seničnega oziroma Veternegra.«

»Včasih smo veliko sejali,« je nadaljeval Martin. »Danes pa le najbolj potrebne poljščine. Ne izplača se, saj dvajadi ne zadrži nobena reč več. V hlevu imam večinoma pitanice in po kooperacijski pogodbi z zadrugo oddam vsako leto 3 ali 4 blikce, težke od 500 do 600 kilogramov. Mleka ne oddajamo. Preveč na samem smo in do zbiralnic ne daleč. Rajši ga predelujemo v sladko smetano in surovo maslo. Po teh proizvodilih je veliko povpraševanje, saj so to domači in sveži izdelki. Usedem se v fička in jih sam zvozim do strank. Ce pa se fičko pokvari, je tudi moped dober. Z mlečnimi izdelki je sicer precej dela, vendar ostane sirotka, s katero krmimo prasiče. Razen tega pa dajemo mleko, ki je redilno, tudi med govejo krmo.«

Zanimalo me je, kako krmil Dolžan svoje hlevske varovance, ki so križanci simenatske pasme.

»Bikce krmim z zeleno krmo, za pitanje pa uporabljam še koruzo in ječmen. Krmil ne kupujem, ker dajem med žito mleko. To sem nekje bral. Poskusil sem, če bi se tudi meni obneslo. No, prvi rezultati so kar ugodni. Za živinorejo je seveda pomembno intenzivno gojenje travnikov. Sam že kosim trikrat letno in razmišjam, da bo treba zgraditi silos...«

In ne samo silos. Tudi hlev bo moral Martin povečati. Vendar bo za to potreboval kredit. Doslej se je le-teh izogibal. Traktor FIAT na dvojni pogon, samonakladljivo prikolico, motorno žago itd. je kupil Martin brez dinarja. dr. mag. S. Bavdek

»Zlate roke mojega delavca«

Naposled s kolektivno pogodbo zagotoviti pravice delavcem v zasebnem sektorju

Da bi lahko delavci v zasebnem sektorju našega gospodarstva uveljavljali vse pravice, ki jih imajo po zakonu in bi se tako njihove pravice uskladile s pravicami delavcev v družbenem sektorju, sta lani decembra republiški odbor sindikata delavcev storitvenih dejavnosti Slovenije kot zastopnik delavcev zaposlenih pri zasebnikih in gospodarska zbornica SR Slovenije kot zastopnik delodajalcev podpisala kolektivno pogodbo o delovnih razmerjih med delavci in zasebnimi delodajalci na področju obrti in gostinstva v SR Sloveniji.

V gorenjskih občinah so občinski odbori sindikata delavcev storitvenih dejavnosti po podpisu kolektivne pogodbe pripravili razgovore z delavci, ki so zaposleni pri zasebnikih. O pravicah in dolžnostih delavcev, ki jih določa kolektivna pogodba, so se na nedavnem sestanku v Kranju seznanili tudi zasebni delodajalci.

Ceprav predstavlja kolektivna pogodba pomemben korak naprej, saj delavcem v zasebnem sektorju zagotavlja vse pravice, ki bi jih imeli, če bi bili zaposleni v družbenem sektorju, pa je bilo zanimanje oziroma udeležba delavcev na sestankih zelo skromna. Vsem delavcem so poslali vabila, vendar je bilo na teh sestankih le nekaj deset delavcev, ponekod pa so zaradi slabe udeležbe sestanki celo odpadli. Povsem drugačen odnos pa so pokazali do kolektivne pogodbe delodajalci, saj so se sestanka udeležili v velikem številu.

Težko bi iskali vzroke za nezanimanje za določila zanje tako pomembnega dokumenta. Pa vendar smo iz razprave na enem izmed takih sestankov lahko ugotovili, kaj in kakšni vzroki lahko zadržujejo delavce, da na viden tako brezbrizno stojijo ob strani. Se več: na enem takih sestankov, ki je trajal več ur, so se delavci počasi otreli nezaupanja in boječnosti in začeli pripovedovati o svojem delu pri zasebnih delodajalcih. Jasno je, da bi radi verodostojnosti morali upoštevati tudi mnenja samih delodajalcev ali poslušati drugo stran medalje, vendar smo prepričani, da delavci, ki so spregovorili o svojih težavah in problemih, niso pretiravali ali celo lagali. Res so njihove zgodbе včasih zazvane neverjetno, zazdele so se nam neresnične. O resničnosti njihovih besed ne dvomimo predvsem zaradi tega, ker so pripovedovali obotavljajo, ker so nazadnje priznali, da se bojijo povedati resnico, ker so v nenehnem strahu, da bi jih delodajalci odpustili ali kaorkoli kaznovali.

Prav gotovo teh primerov ne smemo posloševati, kajti precej delodajalcev pošte-

no plačuje dobro opravljeno delo in nudi delavcem kar najboljše delovne razmere. Seveda je veliko takih delodajalcev, ki bi lahko kot neki obrtnik na skupščini Gospodarske zbornice dejali: »Popolnoma se strinjam s kolektivno pogodbo. Mojega delavca ne bi mogel preplačati niti z zlatom.« Se vedno pa je precej takih, ki še vedno menijo, da so delavci, ki jih zaposlujejo, le cenena delovna sila, brezpravna in za vse uporabna.

KAZEN ZARADI UMAZANIH VRAT

»Delam od šestih zjutraj do poznega večera, včasih dočakam v lokalnu tudi jutro,« zagrenjeno pripoveduje mlada Sonja, ki je zaposlena pri gostilničarju v neki oddaljeni vasi. »Delam ob vseh praznikih, nedeljah, včasih moram prihajati za nekaj ur tudi v dnevih, ko sem sicer prost.

Zaslužim veliko manj kot moja sodelavka, ki ima le prvi letnik gostinske šole, ceprav opravljam popolnoma enako delo kot ona. Njej ni treba, jaz pa moram lokal tudi pospravljati, pomivati okna, vrata in tla. Preskop je, da bi plačeval še snažilko. Nekoč, ko nas je sanitarni inšpektor kaznoval zaradi nepomitih in umazanih vrat, sem kazen moral platiči sama.

Stalno mi grozi z odpustitvijo, ker dobro ve, da nimam kam iti in da me bodo kot nekvalificirano delavko težko drugje sprejeli. Včasih sem resnično povsem obupana,« pripoveduje tiho in skriva svoje zgarane roke.

Kolektivna pogodba: Pol delovni čas delavca znaša 42 ur dnevno, glede razporeditve delovnega časa se delavec in delodajalec dogovorita z delovno pogodbo, delavcu mora zagotoviti dnevni in tedenski počitek... Tedenski počitek pripada delavcu praviloma v nedeljo. Delo v nedeljo lahko delodajalec odredi le tedaj, ko je delavec dolžan delati dalj kot polni delovni čas. V tem primeru mora delavcu zagotoviti za počitek na drug dan v tednu. V gostinstvu pripada de-

lavcu tedenski počitek praviloma na dan, ko obrat ne posluje. Če tega ni, se delodajalec in delavec dogovorita za dan počitka, vendar ta ne more biti sobota, nedelja ali državni praznik.

O osebnem dohodku odločata delavec in delodajalec v delovni pogodbi, vendar znaša čisti mesečni dohodek za delavce, ki nimajo kvalifikacije najmanj 800 dinarjev ali 4,40 dinarjev na uro, za polkvalificirane ali pručene delavce 900 dinarjev ali 4,95 dinarja na uro, za kvalificirane, ki so končali poklicno šolo, 1.450 dinarjev ali 8,00 dinarjev na uro itd.

Delavcu pripada tudi posebni dodatek glede na posebne pogoje dela, posebne naloge ali obveznosti, za nočno delo ali delo ob nedeljah in praznikih, pripada mu nadomestilo za čas letnega dopusta in v drugih primerih. Delavcem mora izplačevati tudi dnevnice, terenski dodatek, nadomestilo za ločeno življenje itd.*

DOPUSTI

»Meni pa dobro plačuje,« se je na onem sestanku oglasil globok glas plečatega moškega, »zanimala me le, kako je z dopusti. Že štirinajst let sem pri njem, a pri dopustih se vedno sporečeva. Zidarski pomočnik sem, trdo moram delati in rad bi poteti odšel z družino na more. Pa noče in noče slišati o dopustu poleti.«

Kolektivna pogodba: Pravilno letnega dopusta se delavec ne more odpovedati, delodajalec pa ga ne more zanj prikrajšati. Po enajstih mesečih nepretrganega dela ima delavec pravico do 14-dnevnega dopusta, pripada pa mu tudi nekaj dni za težo dela, delovno dobo, delovne uspehe in posebne socialne razmere. V sezonskih dejavnostih pa delavec ne more zahtevati korisenja dopusta v času glavne delovne sezone...«

Delavci so potem še naprej spraševali, izmenjavali mnenja in izkušnje, razpravljali tudi o svojih dolžnostih in končno le spoznavali, da niso več prepričeni samemu sebi in samovolji delodajalcev. Ne govorimo o tistih, ki svoje delavce cenijo, temveč o tistih, ki v stremljenju po čimvečjem zaslužku kritijo pravice svojih delavcev all jih celo izkoriscajo.

Zdaj pa se bodo morali delavci sami odločiti. Pred delodajalce bodo morali stopiti s kolektivno pogodbo v roku samozavestno in odločno, trdno prepričani, da s trdim in poštenim delom zaslužijo vse tiste pravice, ki jih imajo delavci v družbenem sektorju.

D. Sedej

Srednje šolstvo na Gorenjskem

Na zadnji seji sveta gorenjskih občin je bil velik del razprave posvečen sedanju stanju srednjega šolstva na Gorenjskem. Člani sveta so ugotovili, da je Gorenjska v razvoju srednjega šolstva v zadnjih letih precej zaostala, kar je v veliki meri posledica slabe materialne osnove srednjih šol in pa pomankljivosti v organizacijskem pogledu. Poleg tega je tudi mreža poklicnih šol izredno razdrobljena. Predlog je tudi za reorganizacijo — nekaj šol naj bi se združilo — je že lani pravil zavod za šolstvo, vendar do uresničitve tega načrta verjetno ne bo prišlo prav kmalu. Svet gorenjskih občin bo o teh vprašanjih znova razpravljal jeseni, ko bodo na voljo podatki o potrebah delovnih organizacij po kvalificiranih delavcih in strokovnjakih. Prav od tega bo v veliki meri odvisna razporeditev srednjih šol, gledati pa bo tudi treba, da se bodo šole učencem čim bolj približale, seveda pa bo treba ob tem še vseeno preprečiti preveliko razdrobljenost.

O mreži srednjih šol je že prej razpravljala komisija za kulturo, prosveto ter telesno kulturo in izobraževanje pri svetu gorenjskih občin ter pripravila nekatere predloge. Glede kovinarskih šol so se izoblikovale tri možne rešitve: da se ustavovi šola v Radovljici, da se šola v Kranju priključi Iskri in šola v Radovljici 2IC Jesenice ali pa, da ostane sedanje stanje. Ob vsem tem pa se je izoblikovalo tudi mnenje, da v stanju, kakršno je, prehod iz periodičnih na celoletne šole ni možen, ker bi bilo treba še enkrat več prostora in kadrov.

Ekonomska šola v Kranju je v okviru svojih možnosti doslej sprejela učence s celotnega gorenjskega področja. Ker je šola do skrajnosti izkoriscena, sta možni samo dve rešitvi: sanirati to šolo ali pa jo razbiti po občinah. Težnje po ustanavljanju oddelkov se že pojavlja v Škofiji Lobi in Radovljici — v okviru gimnazij. Republiška Izobraževalna skupnost je zavzela stališče, da se oddelki ustanovijo tam, kjer so potrebe in učenci. Strokovno mnenje v zvezi s tem bosta dala še zavod za šolstvo in republiška Izobraževalna skupnost.

Najbolj se razhajajo mnenja v zvezi s čevljarsko šolo. Vprašanje je, ali sta potrebna za majhno število učencev v Sloveniji dva centra ali pa naj bi bila matična šola v Žireh in oddelki po krajih, kjer so učenci. Ker ima šola v Žireh dovolj možnosti za razvoj in dovolj velik internat, se je izoblikovalo mnenje, naj bo za čevljarsko stroko en sam center, ki bo skrbel za vse vrste izobraževanja — od priučevanja do tehnike, in to v Žireh, oddelki pa po krajih, kjer bo potrebno.

J. Gvekar

Problemi združujejo ljudi

V kamniški občini je 20 krajevnih skupnosti. Najmanjša krajevna skupnost je Pšajnovica s 178 občani, največja Kamnik z 9000 občani. Pet krajevnih skupnosti ima nad 1000 prebivalcev, v ostalih krajevnih skupnostih je od 250 do 800 prebivalcev.

Na nedavni seji zborni krajevnih skupnosti so delegati soglašali, da številni problemi združujejo ljudi. Seznam potreb občanov v posameznih krajevnih skupnostih so nastali na podlagi razgovorov na zborih volivcev, na podlagi prošenj in pritožb občanov, na podlagi razprav v odborih družbenopolitičnih organizacij in na podlagi predlogov članov sveta krajevnih skupnosti.

Spoštna ocena je, da so se krajevne skupnosti v kamniški občini uveljavile na vseh področjih, najbolj pa tam, kjer večina prebivalstva složno sodeluje pri reševanju skupnih problemov.

J. Vidic

Srečanje mladih pesnikov in pisateljev

Jutri popoldne ob šestih bo v mestni hiši v Kranju literarni večer, na katerem bo sodelovalo prek 20 mladih kranjskih pesnikov in pisateljev. Prireditev je v okviru meseca mladosti organizirala občinska konferenca ZMS Kranj. Program srečanja bodo dopolnjevali tudi učenci kranjske glasbene šole. Ju-

trišnje srečanje je lepa priložnost, da se mladi kranjski ustvarjalci predstavijo javnosti, razen tega pa tudi medsebojno spoznajo. Kranjska mladinska organizacija je nameravala namreč ustanoviti posebno skupino pri komiteju, ki se bo ukvarjalna in spremljala kulturno snavanje mladih. -jk

SENCUR — Literarna sekcija mladinskega aktiva v Šenčurju bo organizirala, danes ob osmih zvečer v kulturnem domu literarni večer z naslovom Romar s klanca siromakov. Prvi del večera bo posvečen 96. obletnici rojstva Ivana Cančkarja, v drugem delu pa se bodo predstavili mladi Šenčurski literati.

TRŽIČ — Danes popoldne ob petih bodo v galeriji NOB v Tržiču odprli razstavo fotografije Oskarja Dolenca, člana fotogrupe SOLT iz Ljubljane. Razstava bo odprta do torka, 16. maja.

(me)

(jk)

V sredo, 26. aprila, so prebivalci Šenčurja in okoliških krajev dobili novo knjižnico. Knjižnica ima v svoji zbirki okrog 1200 knjig, odprta pa bo dvakrat tedensko — ob sredah in nedeljah. — Foto: F. Perdan

V petek, 5. maja, je v Gorenjskem muzeju v Kranju tajnik društva ljubiteljev drobne grafične Slovenije Rajko Pavlovec odpril razstavo duhovitih grafičnih del znanega 82-letnega grafičnika Richarda Rotherja. Odprta bo do 18. maja. (K. M.) — Foto: F. Perdan

Področni posvet o načrtu vzgoje in izobraževanja

Za boljšo izobražbeno strukturo

V Kranju je bilo v ponedeljek področno posvetovanje o načrtu razvoja vzgoje in izobraževanja v SR Sloveniji. Predstavniki izobraževalnih skupnosti gorenjskih občin in drugi vabljeni so na posvetu izmenjali misli o samem načrtu, razprava pa je tudi pokazala, da se na Gorenjskem zavedamo vse celovitosti problema vzgoje in izobraževanja. Posebno še zato, ker stanje razen deloma v predšolskem varstvu in v osnovnem šolstvu, še zdaleč ni idealno. Vsem je znana nica, kaj rožnata situacija srednje-

ga šolstva na Slovenskem, gorenjske srednje šole pa so verjetno še pod slovenskim poprečjem. Udeleženci posvetu so sicer pozdravili načrt razvoja vzgoje in izobraževanja za našo republiko, vendar so obenem podvomili, da bi bili v naslednjih petih letih pri sedanjem načinu financiranja možni kakršniki premiki na tem področju kot jih predvideva načrt. Se posebej zato, ker se pri nas opaža dvojnosc v politiki izobraževanja — na eni strani načrt za razvoj in razne rešoljice, po drugi strani pa z določenimi predpisi omejujemo možnost širjenja šolskih prostorov — kot so obvezni pologi in trenutno tudi pričakovana prepoved investicijskega kreditiranja infrastrukturnih objektov.

Situacija v srednjem šolstvu je takšna, da skoraj ni več časa, da bi se nad njo zamislili, pač pa je že čas za ukrepanje. Se posebej zato, ker je izobražbena struktura zaposlenih v naši republiki med najslabšimi v državi. Gorenjsko področje pa že

dolgo ne vodi več v izobražbeni strukturi v slovenskem merilu, kaj šele v Jugoslovanskem. Kolikšen vpliv ima ta neugodna izobražbena struktura na gospodarstvo, je natančneje težko določiti, vendar pa je že samo dejstvo, da Gorenjska po gospodarskem uspehu že znaostaja za ostalimi slovenskimi področji in je tudi pod slovenskim poprečjem, dovolj zgorljivo.

Ceprav gospodarstvo ne ve, tako področno kakor tudi v slovenskem merilu, kakšne kadre in koliko jih potrebuje v naslednjih letih, so se na posvetu strinjali, da je treba za rešitev tega problema ukrepati enotno. Za enotno mrežo srednjih šol na Gorenjskem naj občinske meje ne bi predstavljale nobene ovire. O tem sicer na Gorenjskem že razpravljajo, vendar do kakih bistvenih zaključkov še ni prišlo. Naslednji korak za sanacijo kadrovskih struktur pri nas pa je sistemski ureditev vprašanja sredstev za srednje šolstvo. L. M.

Revija pevskih zborov

Zveza kulturno-prosvetnih organizacij občine Ljubljana-Siška je priredila v počastev 80-letnice rojstva predsednika republike Josipa Broza-Tita v soboto, 6. maja, v gradu Goričane revijo pevskih zborov. V sporednu, ki se je začel ob 19.30, so so-

delovali moški pevski zbor kadetske šole Tacen, mladinski pevski zbor Sentvid, moški in mešani pevski zbor KUD »Oton Zupančič« Sora, amatersko gledališče »Svoboda« Medvode in Godba na pihala Medvode.

-fr

SKOFJA LOKA — Redko se zgodi, da v isto kasarno pride hkrati na odsluženje vojaškega roka cela desetina kvalitetnih pevcev ali glasbenikov. Zgodi se pa le. Tako je bilo tudi pred štirimi meseci v garniziji Simona Gregorčiča. Fantje so kaj-pak brž našli skupni jezik in ob podpori poveljstva ustanovili oktet. Vodi ga »esembevec« Uroš Lajovic. Cetica je začela marljivo vaditi in kmalu naštudirala več deset slovenskih fantovskih in vojaških pesmi. Ognjeni krst so doživeli na številnih samostojnih koncertih po Primorski ter poželi obilo priznanj. Sledili sta snemanji za ljubljansko televizijo in za radio Koper, v petek, 12. maja, ob 20. uri pa jim bomo lahko prisluhnili v galeriji na loškem gradu. Spored obsega 21 pesmi. Oktet je k sodelovanju pritegnil mlado slovensko gledališko igralko Nadjo Strajnar, ki bo prevzela vlogo napovedovalke. Povemo naj še, da je koncert, ki ga organizirata eksperimentalno gledališče Oder-galerija Skofja Loka in Loški muzej, eden zadnjih, ter da ansamblu groži razpad, saj nekateri njegovi člani te dni zapuščajo »soldaški stan«. (ig)

LJUBLJANA — V prostorih moderne galerije Ljubljana so minuli četrtek, 4. maja, zvečer odprli zanimivo skupinsko razstavo devetih slovenskih likovnih umetnikov. Prikazane umetnine bodo obiskovalcem na voljo do vključno nedelje, 21. maja. Svoja dela so prispevali Andrej Ajdič, Dragica Čadež-Lapajne, Gustav Gnamuš, Drago Hrvacki, Zmago Jeraj, Tone Lapajne, Rudi Pergar, Dušan Tršar in Krančan Vinko Tušek. Mnoge od njih že poznamo, saj smo njihove mojstrovine lahko občudovali v paviljonu kranjskega ali škofjeloškega muzeja.

109 Miha Klinar

Aprilsko sporočilo 1941

Predigra

ZA NAPAD NA SOSEDE
POTREBUJES OLJE, ROPAR.
A MI BIVAMO OB CESTI,
KI K OLJU PELJE

(Bertolt Brecht, Bericht der Serben)

Sad tega boja buržoazije proti nemškemu de-lavskemu razredu so bili vsi nemški režimi od Brünningovega, Papenovega in Schleicherjevega pa vse do krone teh prizadevanj — Hitlerjevega režima, krivega za največje zlo, ki je v zgodovini doletelo svet med leti 1939—1945. Januarja 1933 je imel Hitler že blagoslov vseh tistih vodilnih Nemcev, ki so določali politiko Nemčije. Med njimi so bile tudi desničarske nemške stranke, zlasti nemški nacionalci (DNP). Njihova frakcija je 26. januarja 1933 začela v Reichstagu boj proti generalu Schleicherju. Izjavila je, da se je nabrala cela vrsta življenjskih vprašanj, zlasti gospodarskih, ki „terjajo nujno rešitve na podlagi temeljite odločitve“. Za uresničitev rešitve gospodarskih vprašanj (mišljen je bil boj proti revolucionarnemu vrenju med delavstvom, ki ga je tlačila več kakor šestmilijonska brezposelnost) so nemški nacionalisti zahtevali popolno prenovo vlade, ki naj bi Nemčiji zagotovila enotnost in bila njena udarna sila. Po mnenju nacinalcev je Schleicherjevo kanclerstvo odstopalo od „avtoritativne ideje vladanja“ in skušalo „vrniti politiko na stari (weimarski) tir:“

„Pri načonalističnih političnih gibanjih Schleicherjeva vlada ne uživa nobenega zaupanja več, ker je odpovedala pri reševanju vrste življenjskih vprašanj in si s tem nakopala nasprotovanje ne samo pri načonalističnih strankah, mar-več tudi pri deželnih vladah.“ (AdG 670 M)

Da je Schleicherjeva vlada ‚odstopala‘ od avtoritativne politike vladanja, je bila seveda laž, saj je njena policija prav 26. januarja 1933 napadla zborovanje ‚Bojne zveze proti fašizmu‘ v Dresdenu s strelnim orojem in pri tem ubila devet, a težje ranila enajst nemških protifašističnih borcev-dresdenskih komunistov (AdG 671 H). Pa tudi drugače se general Schleicher ni hotel odpovedati avtoritativnemu vladanju, saj se je prav po napadu nemških nacionalcev, v tem času že Hitlerjevih zaveznikov, hotel zateči k paragrafu čl. 48 nemške ustave in dobiti od predsednika Nemčije Hindenburga dovoljenje za razpust Reichstaga. Hindenburg je Schleicherjevo zahtevalo odbil in Schleicherju ni preostalo drugega, kakor da poda ostavko na kanclersko mesto. (AdG 762 F). V ozadju je bila seveda Papenova in Hitlerjeva zarota proti Schleicherju, ki je s Schleicherjevo ostavko uspela. Hindenburg je povrnil mandat von Papenu, kar je razjezilo Schleicherja, da se je zatekel po pomoč proti von Papenu k Papenovemu sozavrotniku Hitlerju, potem pa kot ekskancler predlagal Hindenburgu:

„Po mojem mnenju obstajajo samo tri možnosti rešitve iz nastale krize: 1. Veličinska parlamentarna vlada pod Hitlerjevim kanclerstvom. 2. Manjinska vlada, ki bi se naslanjala na močnejše ljudske gibanje (naciste) in ki bi ji prav tako naceloval Hitler. 3. Nov prezidialni kabinet s popolnim polnomočjem, ki bi se mu ne bilo treba ozirati na mnenju političnih strank.“ (AdG 760 F)

Tak je bil Schleicherjev predlog, le da je pri tem točko št 3 označil sam kot nemogočo, ker bi se proti obliki lahko katera od strank zatekla k državnemu udaru ali celo k revoluciji. Ostala je torej ena sama možnost avtoritativnega vladanja: vlada pod Hitlerjevim kanclerstvom. Druge možnosti ni videl več niti meščanski tisk, ko je razpravljal, ali bi bilo Schleicherjevo kanclerstvo še možno brez podpore DNVP (nemških nacionalcev). (AdG 672 F)

Predsednik Hindenburg in nemški desničarski politiki so sedaj posvetovali samo še, kako bi „ustoličili“ Hitlerja brez večjega ‚hrupa levičarskih strank‘. Dne 29. januarja 1933 so ponovno odložili zasedanje Reichstaga, da bi prišli do

„pametnih zaključkov“. Bili so se tudi demonstracij Enotne ljudske fronte, katere članstvo je naraščalo tudi z delavci iz socialističnih vrst klub nasprotovanju strankinih voditeljev. Hindenburg je lahko upal na njihovo, če že ne javno, pa vsaj na prikrito podporo, saj so ga podprtli tudi pri zadnjih predsedniških volitvah, na katerih sta nastopala kot sokandidata komunist Thälmann in nacist Hitler. To podpora Hindenburgu so socialisti opravičevali s tem, da bi v primeru, če bi postavili samo svojega kandidata ali dopustili, da bi socialisti volili komunista Thälmania, pomagali samo k Hitlerjevi zmagi, v resnici pa bi lahko združena levica (socialisti in komunisti) zmagal, če bi se odločili za enoten in skupen nastop ter za skupnega kandidata, kakor so jim ponujali komunisti in bili celo pripravljeni, da bi bil ta kandidat socialist in ne komunist.

»Postavitev lastnega kandidata ali glasovanje za komunista Thälmania, bi okrepilo samo Hitlerjev položaj pri predsedniških volitvah in mora celo Hitlerjevo izvolitev, to pa bi pomenilo konec socialdemokratske oblasti v Prusiji in oblasti nad policijo.«

Tako je bilo stališče SP Nemčije pred predsedniškimi volitvami leta 1932. Bili so se izgubiti ‚Severingovo policijo‘, ki je pod vodstvom tega ‚policijskega‘ socialista, ki se je v javnosti rad ponašal, da ima še strankino legitimacijo, ki mu jo je izročil Bebel, zagrešila vrsto zločinov nad nemškim delavstvom. Severing ni samo razočaril z lepimi obljubami nemške rdeče poranske armade v času revolucionarnih nemških bojev in nemirov, marveč je dal tudi 1. maja 1929 strelijati na promajsko komunistično manifestacijo v Berlinu in bil na ta način krit za smrt mnogih nemških delavcev. Poleg pričevanja Stefi Lehmannove, ki je sama doživelova to promajsko nasilje leta 1929 v Berlinu, imam na razpolago še vrsto drugih pričevanj o tem in o kasnejših Severingovih preganjanjih nemških komunistov in članov Enotne ljudske fronte. Severingovo predstavitev nad nemško policijo bi nemški socialistični voditelji na predsedniških volitvah radi ohranili s socialističnimi glasovi za Hindenburga, čeprav so komunisti napovedovali, da bodo pod Hindenburgom izgubili oblast nad najpomembnejšo nemško deželjo in nad vsemi nemško policijo, kar se je pod Papenovim kanclerstvom potem res tudi zgodilo. Kancler von Papen je napravil kmalu potem, ko ga je na to mesto imenoval Hindenburg, konec socialdemokratski vladavini nad Prusijo in zamenjal to najpomembnejšo nemško deželno vlado s svojim komisariatom.

»Zdaj je bila ZPD na smrtni postelji,« ugotavlja meščanski publicist Alan Moorehead, ko je leta 1953 pisal o ‚atomske špijonu‘ in sedaj znanstveniku Klausu Fuchsu, ko obravnava njegov prehod od predvojnega nemškega socialista v tabor nemških komunistov še pred prihodom Hitlerja na oblast (Der Monat, 1953, št. 52, str. 398). Klaus Fuchs je pobegnil v Anglijo, med vojno pa sodeloval pri raziskovanju za prvo atomske bombe v ZDA. Od tam se je vrnil v Anglijo, kjer so ga osumili kot atomskega vohuna in ga obsodili na deset let ječe. Ko so ga po prestani kazni izpustili, se je vrnil v Demokratično republiko Nemčijo, kjer nadaljuje svoje znanstveno delo — op. M. Kl.

Taki primeri, da so mladi socialisti, razočarani nad strankino politiko in oportunitizmom, zapuščali vrste nemške socialistične stranke in se pridruževali komunistom ali vstopali v enoto protifašistično fronto, so bili množični. Vodstvo te stranke pa je kljub temu trmasto vztrajalo pri starri oportunistični politiki in se kot vodstvo drugih ‚demokratičnih‘ strank zbalo krepitve nemškega komunističnega gibanja in komunističnih prizadevanj za okrepitev protifašistične Enotne fronte Nemčije.

Prav na dan, ko so Hindenburg in desničarski nemški politiki kovali zaroto proti zadnjim ostankom demokracije v Nemčiji, je bila v Berlinu veličastna in množična komunistična man-

festacija kot odgovor na párado ‚rjavih strajč‘ pred tednom dni (22. I. 1933).

»Priredili smo demonstracijo, obhod po Berlinu,« mi je leta 1960 pripovedovala Stef Lehmanna (Federlova). »Klub ledeno mrazlenu dnevu smo se zbrali množično na vseh zbornih mestih. Se nikoli niso videli in doživeli v Berlinu takega velikega in množičnega komunističnega obhoda. Našim povorkam, ki se korakale na ciljki in drugi. Nepregledne množice so korakale mimo tribune, kjer sem videla naše voditelje Thälmania, Plecka in druge. Pripravljeni so bili všeči vitezovi (Röntgenbund) (zvezni rdečih bojevnikov), ki ga je prepovedal že kancler Brüning in ki se vedno niso dovoljen, so kot ‚illegalci‘ korakali v osmerostopih in vkljikli: ‚Hoch lebe, Thedy!‘ Tako so namreč klicali Thälmania. Poleg naših časnikov so bili na tribuni tudi nekateri časnikarji socialističnega ‚Vorwärtsa‘ in neki socialistični poslanec — ime sem pozabila. Komu bi ne vzplalo srce ob tolkšnem navdušenju in volj, postaviti se hitlerjevcem po robu. Ljudje, čeprav slabo oblečeni in mnogi tudi izstradani, od otrov do starcev se niso menili za Januarski mraz. Tudi socialistične časnikarje od ‚Vorwärtsa‘ je zajelo navdušenje. Ko sem naslednji dan brašnico poslala, natisnjeno v ‚Vorwärtsu‘, sem že množiče prišlo do prelomnice s staro oportunistično politiko, saj je bil članek prežet z duhom solidarnosti razredno zavednega nemškega delavškega razreda in enotnosti med socialisti in komunisti v boju proti rjavemu fašističnemu nevarnosti. Toda že naslednji dan sem bila nad ‚Vorwärtsom‘ razočarana.« (Iz štud. gradiva za moj roman druge tetralogije o Stefiji Lehmannovi — M. Kl.)

Ce je 30. januarja zjutraj ‚Vorwärts‘ še poročal o največji protifašistični manifestaciji v Berlinu in o potrebi delavske solidarnosti in enotnosti v boju proti rjavemu nevarnosti, so na ta pozabili. Bil je 30. januar 1933. Bile so prve ure tega dne, ko je

VSENEMSKI POHOD BREZPOSELNIH IN GLADNIH

korakal daleč od Berlina proti hessenskemu deželenemu mestu Darmstadtju:

»Okrog devetih zjutraj so se bližale prve kolone ‚Hungermarscha‘ (pohoda gladnih) proti središču mesta. Ogrnjeni z odejami in vrečami, neobrati in izgladovani, z obrvimi in ovratniki, belimi od ledenega sreča, v katerem je zmrzaval njihov dih — kajti nepričazen veter je bril čez skoro vso noč ob siju rudarskih svetilk, ki se še vedno migotale v mračnem meglemenem jutru. Prispeli so na Schlossplatz. Razburjeni in blešči z brezigradno brezposebnostjo so sovražili tiste, ki bi jim lahko dali delo in kruh. Razburjenje je zato preraščalo v ogorčenost in krike: ‚Geht uns Arbeit und Brot, sonst schlagen wir euch tot!‘ (Dajte nam delo in kruh, drugače vas boli! Jemo do smrti!) ... Tisoči in tisoči so prišli od daleč: iz Mainza, iz Offenbacha, iz Wormsa ... Mnogim se je bralo že na obrazu, da so že leta odvisni od priložnostnega zasluga in od proračuna in da so že leta moledovali za delo na dejavnostih borzah in pred uradli industrijskih podjetij. Pa so bila zanje vsa vrata zaprta. Te je mraz še bolj rezal in se jim z ledenimi vboji šival v kožo, prilepljeno na okostnjak. Prestopali so se in poskakovali na mestu, da bi se ogreli. Tanke, zguljene, zakrpane obleke. Izhojeni je gorel izraz ljudi, ki lahko gledajo stvari, potrebe za življenje, samo v izložbah, samo skozi steklo. To steklo jih je žgalo v očeh. Taka množica bude je prikorakala v mesto, v dejelno mestu pred sam urad dejelne vlade, da so se zamenili celo zeleni v uniformah, ti čuvaji reda, ti niso upali ganiti in razbiti ter razgnati včasih glavne množice bednih in lačnih. Nekaj se je spremenilo. Nekaj v vseh in v vsem.«

Janez Teran s Pristave pri Tržiču. — Foto: F. Perdan

Komat olepša konjski vrat

Včasih, ko so na Gorenjskem še prevlačevali konji, so bili tisti sedlarji in tapetniki, ki so znali izdelovati konjske komate in drugo vprego, zelo iskani. Danes je konj vedno manj. Sicer jih nadomeščajo konjske moći, vendar so le-te skrite v traktorjih in drugih sodobnih strojih.

Med redkimi, ki še zna izdelovati ter popravljati konjske komate, je 62-letni Janez TERAN s Pristave pri Tržiču. Lani je šel v pokoj in je zato vzel malo obrt. Vendar njenega delavnica tega ne kaže. Ob pogledu na police in mize dobiš občutek, da je Teran še vedno pravi obrtnik. Toliko dela ima.

»Kolikor vem, zna na Gorenjskem izdelovati konjske komate le še Mencinger v Begunjah. Ostali tapetniki in sedlarji so to pozabili. Naredili komat ni lahko. Leta in leta se moraš učil, da narediš takega, da konjskega vratu ne bo ožull. To je še posebno zahtevno delo za tiste konje, ki vozijo po hrivih in so izpostavljeni večjim sunkom. 10 vajenec sem izčučil, vsak med njimi je moral znati narediti komat. Vendar so se vsi fantje oprijeli tapetništva. Komata se nihče več ni lotil. Ce pa tega dela ne opravljaš redno, kaj hitro izgubiš prakso. Prevlačuje namreč ročno šivanje s šivom, iglami in posmoljeno drevo ter surovimi Jermenti. Vsega, materiala po trgovini,

nah nimajo in ga zato težko dobim. Prav tako tudi okrasov nihče več ne izdeluje in se moram pošteno potruditi, da jih dobim. Se sreča, da luksuzni komati z okraski danes ne prihajajo več v poštev. Tudi sedla, pri katerem je še posebno važno fino šivanje, že dolgo nisem naredil. Spomniti se pa, da smo takoj po vojni veliko delali za Bosno. Gorenjski tapetniki in sedlarji smo morali narediti okrog 200 konjskih vpreg.«

Teran se tudi sedaj še vedno ukvarja s komati, vendar jih v glavnem popravlja. Z največjim veseljem se loti Gaštejčevega iz Zadrage, ki ga je naredil leta 1936, ko je postal samostojni obrtnik.

Ko mu kmetje prinašajo popravila, tarnajo, češ, kdo nam bo potem popravjal, ko boš ti nehal. Res je tako, snij je komatarstvo eden tistih poklicev, ki izumira. Včasih so bili v Tržiču štirje in vsi so imeli dovolj dela. Danes pa je ostal le še Teran. Sina je sicer izučil, vendar je izbral drug poklic.

Teran je svojo obrt opravljal tudi med vojno. Za partizane je izdeloval usnjene gamaše, torbice in nahrbnike.

Janez Teran je danes na vdušen lovec. S ponosom nam je pokazal nahrbnike, ki jih izdeluje za svoje stanoske tovariše. Nekaj posebnega so.

J. Košnjek

»Medena« umetnost, ki izumira

Tončka Debeljak in njena hči Mici iz Dolenje vasi sta eni zadnjih izdelovalk dražgoških kruhkov

Kdor redno prebira Glas, se bo gotovo spominjal člankov in reportaž, posvečenih škofovskemu malemu kruhku, nenavadni lokalni posebnosti, ki je drugod ne poznajo. Pisali smo o tem, kako nastajajo, o receptih zanje, o rezbarju modelčkov, od katerih sta odvisni obliku in ornament »kolačev«... Kruhki so kmalu prerasli v slavno in zelo iskano blago, nič manj dragoceno kot popularne idrijske čipke. Zdela se je, da nimajo prave konkurence, da jim, skratka, ni para.

Potem pa je nastopil preobrat. Pristaši naglo napredajočega kmečkega turizma so jeli »odkrivati« pozabljenja naselja in gorske vasice — ter seveda tudi stare navade in običaje. Eden takšnih je peka dražgoških kruhkov, bližnjih sorodnikov razvpitoga loškega medenjaka. Navaden se ne ločijo dosti. Barva in okus sta skoraj ista — poglavito razliko predstavlja le zunanjā podoba. Medtem ko jo pri prvem odtiskujejo leseni kalupi in je tesno povezana s kiparsko žlico in spretnostjo dletarja, so v dražgoškem prijemu odločilni domiselnost in iznajdljivost ter izvezbanost kuhičnih prstov. »Ta mal kruhki«, kakor mu pravijo domaćini, namreč gnetejo in okrasijo, ročno, brez pomoči okvirja, ki že vnaprej določa njegov videz in velikost. Gre torej za pristno ljudsko umetnost, kakršna je svoje dni botrovala rojstvu dragocenih ikon in naboznih slik.

Dražgoški kruhki seveda ni ostal izključna domena Dražgošanov. Novi časi so povzročili živahnio migracijo in razširili čudno obrt drugam, predvsem v bližnjo Selško dolino. Zato mi po gradivo, ki je navdihnilo pričujoči prispevek, ni bilo treba iti bogove kako daleč. Preprosto sem potrkal na vrata Mihove domačije v Dolenji vasi, kraju ob cesti proti Železnikom. Gospodinja Tončka Debeljak in njena hči Mici sta navdušeni izdelovalki značilnih medenih mojstrovin, ki so, mimogrede rečeno, tudi izredno slastne.

»Pečenje kruhkov je v našo 'familijo' zanesla moja mama,« pripoveduje Tončka. »Bilo je pred približno 60 leti. V Železnikih je tedaj živel neki Lokač. Možak je poznal čisto samosvoj recept testa, ki ga ni hotel izdati nikomur. Edino mami je uspelo izmamiti mu skrivnost, spričo katere so najmlji kruhki še danes okusnejši kot podobne loške in dražgoške dobrote. Zaostajava samo v ornamentih. Tu ne dosegava Dražgošank. Veste, oblikovanje terja bogato fantazijo, ki ponavadi izvira iz tradicije. Težko si je sproti izmišljati nove in nove stvari.«

Potlej sta mi zaupali, da Tončka v glavnem pripravlja maso, Mici pa jo spremeni v zajčke, pipe, peteline, zvezde, cvetove, škratce... Mici ima »boljšo roko« kot mati, vendar slabšo od babice. Ko je

Zagonetni: Lokačev recept kajpak predstavlja najskrbnejše čuvano skrivnost Mihoval. Zvedel sem le par okvirnih podatkov: da je testo sestavljeno iz specialne muke, meša in dišav — in sicer v točno določenem medsebojnem razmerju; da naveđena zmes včasih zahteva dolge ure napornega gnetenja; da ji morajo nato kar najhitreje vtisniti dokončno podobo ter da sploh ni važno, kdaj občutljivo mešanico vtakneš v pečico. Zaključno fazo »operacije« tvori premažovanje z razredčeno, segretto strđo, ki kruhkom daje vabljiv lesk in vonj. Namesto strđi je moč uporabiti običajen pohištveni lak, čigar zaščitni sloj izdelku poveča trajnost, vendar ga hkrati spremeni v neužiten okras.

»Mama, koliko srčkov in pajacev zamesite na leto?« sem se naposlед spustil v statistiko.

»Kdo bi jih štel? Povem naj le, da smo predlanskim porabili 97 kilogramov mehu...«

V kuhinji je prijetno zadišalo. Tončka in Mici sta ravno loščili polmetrsko »fajfo«. Nisem in nisem mogel odtrgati pogleda ob bleščecih, mehko rjavih oblin. Ce bi me ne preganjala pozna ura, bi najbrž kar stal in ziral. Umetnin, onih pravih, nepotvorjenih, dandanes pač ni na protek.

I. Guzelj

Ali 'ni čedna tale fajfa'? — Foto: F. Perdan

PO DOLINI RAČEVE

»Te kraje pa slabo poznam. Najmanj deset let mora biti, ko sem zadnjikrat 'motovilli' tu okrog,« ml je dejal zadnjic naš fotoreporter France, ko sva se odpravljala iz Žirov po dolini Račeve do Smrečja. Se pač zgodi, da nekaterih krajev ne obiskujemo prav pogosto. In zakaj? Odmaknjenost prav gotovo ni vzrok, saj smo obiskovali že teže dostopne kraje. Razlog tiči drugje. Za dolino Račeve ga ni težko poiskati. Kraji so bili pač še pred kratkim »pod oblastjo« logaške občine, na njen teritorij pa reporterji našega časnika navadno ne zahajamo.

Ampak prepozno ni nikoli. Tako sva tudi s Francetom oni dan usmerila našega »fička« proti Novi vasi, začetku poti proti Smrečju. Nova vas! Nova v prvem pomenu besede. Stanovanjske hiše ali kot jih Žirovci popularno nazivajo »bajte« rastejo na tem koncu Žirov kot gobe po dežju. Vsako leto deset, dvajset ali več. In na prisojnem bregu v Novi vasi je pred leti zrasla tudi smučarska skakalnica, ponos prebivalcev tega dela Poljanske doline. Zdaj na pomlad ni videti prav nič privlačna, pozimi pa se ob njenem izteku zbirajo množice gledalcev. Po njenem hrbtu so se že poganjali svetovno znani asi: Raška, Hubač, Matouš, Napalkov, Cakadze, Aimon, Pudgar, Stefančič, Mesec ... Tu se obenem kaličijo mladi Žirovski skakalci Burjak, Poljanšek, Podobnik in drugi, ki bodo že čez nekaj let lahko uspešno nadomestili starejšo gardo naših skakalcev. Žirovci zdaj žive za smučarski skakalni šport. Sposobni so pripraviti tekmovanje kadarkoli: če je veliko, premalo ali skoraj nič snega. Prav po njihovi zaslugi je bilo rešeno že prenekatero državno ali republiško prvenstvo.

Le malo dalj, dva ali tri kilometre, in že sva pri opekarji v Račevi. Franc Miškar, Marjan Trček in Hieronim Nagode, ki prav zdaj pospešeno pripravljajo delovišče,

so za tisti dan »šihte« že končali, vendar so rade volje, čeprav malo nezaupljivo, pristali na kratki pomenek. »Sredstva za modernizacijo bi bila potrebna,« pravijo fantje. »Materiale je za zdaj še ogromno, za votlake sicer ne, za zidake je pa odličen. Kakšen je postopek pri Izdelavi opeke? Najprej je treba navrtati luknje v hrib, napolnil ilovico, jo z nakladalcem naložiti na vagončke in odpeljati v predelavo. Potem pa ... nastane največja težava. Veste, opeko moramo sušiti v naravnih sušilnicah. Tako sušenje je resa najcenejše, vendar traja kar tri tedne in je precej tvegana stvar. Vse je odvisno od vremena. Prav zato je po zidalkih vedno veliko povpraševanje in vse zaloge so stalno sproti prodane. Včasih smo v eni sezoni izdelali blizu milijon kosov, zdaj pa polovico manj. Takole poldrug milijon zidakov bi pa z lahkoto prodali. Kako naj jih pa izdelamo? Zaposlenih nas je samo dvanajst, sezona pa traja od začetka maja do konca leta in delo se spet ustavi. Mehanizirati bi se bilo treba, mehanizirati. In možnosti za delo izboljšati. V takih razmerah je težko dobiti nove delavce. Prav zares, za pet najst let je tu opekarna, pa še vedno kaže, kot da je v povojnih.«

Dolina Račeve se vije dolje. Ob cesti so razvršcene

posamezne kmetije. O kakem središču vasi bi le težko govorili. Morda je tam, kjer je postavljen gasilski dom? Edino tu je zbrana gruča hiš.

Po rahlem vzponu v hrib, cesta je bila zgrajena pred nekaj leti, sva se znašla ob Smrečkem jezeru, jezeru, za katerega marsikdo še ni slišal, čeprav niti ni tako majhno. V okolici je v preteklih letih zraslo nekaj počitniških hišic, o kakem večjem razmahu turizma pa še ni govorja. »In tudi še ne bo,« pravijo domačini, »še marsikaj bo treba prej postoriti, da bi stvar stekla.« No, poleti si pa vseeno v teh kocičkih marsikdo najde mir, počitek, če se mu zahoče, se lahko namaka v ne preveč mrzlem jezeru ali pa spreha po prostranih smrekovih gozdovih v okolici — odtod naj bi tudi zviralo ime Smrečje. Pa še nekaj! Ob sobotah in nedeljah je ta kocen privlačen za mlade, saj je v bližnji gostilni pogosto ples. To je pa tudi edino razvedrilo daleč naokoli.

AVTOBUS POMENI VELIKO

Račevsko dolino in kraje okrog Smrečja je letos povezala z ostalim svetom redna avtobusna zveza. Prav zadnja avtobusna postaja, malo pod vrhom, tam, kjer se hrib prevesi na drugo, notranjsko stran, je bila tudi najnič cilj. Razgleda skoraj ni bilo. Iz gostiln temnosivih oblakov je že ves dan z vso ihti lili dež, doline pa je prekrivala megla. Malo pred tretjo uro je na cilj pribrnel Transturistov avtobus. S fotoreporterjem sva se pred dežjem umaknila v njegovo notranjost in prav kmalu zaplet-

Posadka avtobusa za Smrečje Stane Peternej in Janez Mohorič

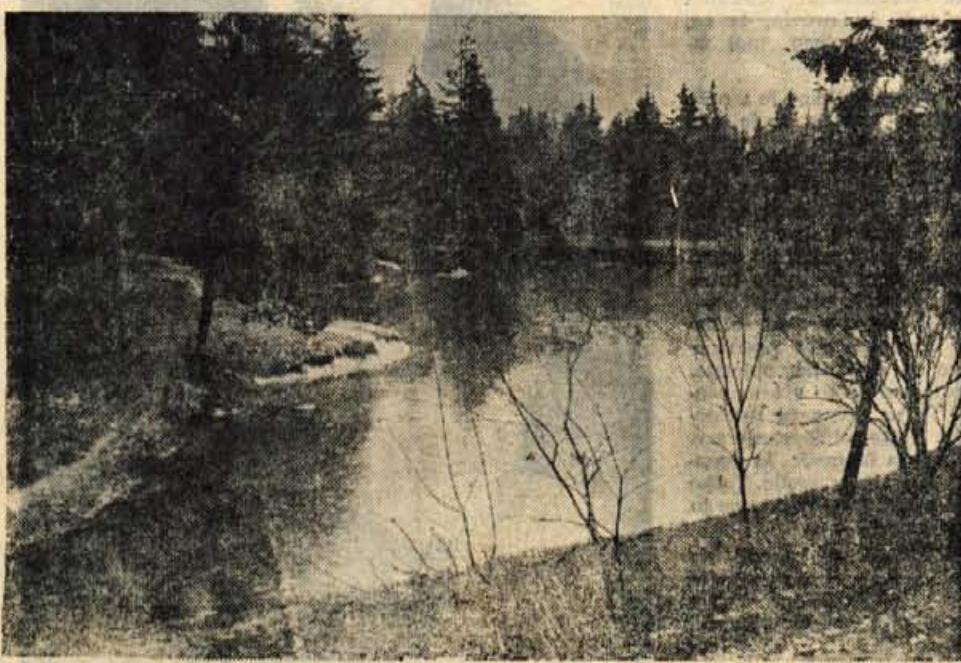
la v pogovor s »posadko« — šoferjem Stankom Peternejem in sprevodnikom Janezom Mohoričem. »Od novega leta vozimo sem gor,« sta začela pripovedovati, »prej pa so kaki dve leti vozili Sapovi avtobusi. Kar dosti dela je. Stalno prevažava kakih petdeset delavcev in okrog sedemdeset šolarjev. Sedeži so stalno vsi zasedeni, večkrat pa je tudi na stojisčih — posebno, če je slabo vreme — vse polno. Iz Žirov do Smrečja je natanko deset kilometrov, progo pa je treba prevoziti petkrat dnevno. Zjutraj greva iz Žirov do Smrečja že kmalu po pol peti ur, da odpeljeva delavce v tovarne, zadnjic pa pripeljeva v Smrečje zvečer nekaj pred enajsto. Pozimi, kako je? Letos nas ni oviral, saj je bila cesta v redu plužena. Sledi nam jo je pa zasolla. Dober teden nismo vozili zaradi jam na cesti, ki jih je napravila odjuga. Dva meseca smo vozili z »mercedesi« pa se je delala škoda. Oja, zdaj s »fapom« gre v redu.«

Šofer Stane je nadaljeval: »Nikakor se ne smem pritoževati. Da bi le tako ostalo. Spanja je res bolj malo, sem pa zato popoldne precej prost. No, in še cesta se je zdaj kar dobro popravila. Ljudje so s prevozom najbrž zadovoljni, vsaj pritožbe ni slišati nobene. Niti nad starim avtobusom, saj potnikti pravijo, da se je bolje slabo peljati kot dobro iti. Včasih imam težave pri srečavanjih. Videli ste, cesta je ozka. Nekateri že upoštevajo, da takrat, ko pelje avtobus, ne silijo po cesti, drugi pa ne. Znakov namreč ni. Želja? Cesta naj bo v redu vzdrževana. Vsak dan prevoziti sto kilometrov po kaki slabici cesti, ni od muh.«

GOSTILNA NE NESE

Dež ni hotel ponchati. Ni kazalo drugega kot sesti v avto in se odpeljati nazaj proti Račevi. Se v edini gostilni na tem koncu sva se ustavila. Pri Zofki Koširjevi.

Besedilo: J. Govekar
Slike: F. Perdan

Smrečko Jezero

Komaj se izplača. Ampak nekaj časa jo bom še obdržala. Avtobus mi dela škodo! Nič ne ustavlja tu. Prej, ko so ljudje hodili peš ali s koleksi, se je še kdo več »pokrepčal« v moji gostilni.«

Na Zofkino pripravljenost za šalo kaže že napis na steni. »Na upanje dajem samo nad osemdeset let starim, če pridejo v spremstvu staršev! stoji črno na belem. Ampak Zofka seveda kaj takega še ni doživelova.

To je nekaj utrinkov s kratkega potepa po dolini Račeve, dolini, ki je zaradi svojih lepot še vse premalo poznana. Prav gotovo bomo tudi mi te kraje prav kmalu spet obiskali.

Pomenki o Mengšu in njegovih ljudeh

Lovski rog

S tem zapisom končujem pripoved o znamenitem slovenskem kraju in njegovih domačinjih. Zaradi narave piščana, to seve ni bil kak stranen krajepisni portret — bolj so bili ti zapisi podobni rahlim krokijem (croquis — preposta, na hitro izdelana risba, napravljena le z nekaj posezami; v prenesenem pomenu je tudi hiter bežen zapis nekak časnikarski krok). Mnogih stvari v ciklu teh zapisov nisem napisal, nekaterim sem se hote ognil (posebno krajevnim razprtijam), o nekaterih pa si nisem mogel ustvariti povsem jasne slike. No, pa se je vseeno nabralo kar 34 dvo- in trikolonskih zapisov s 24 ilustracijami. Vse skupaj zbrano bi pomenilo že kar zajetno brošurico. Če izvzam Preddvor z okoliškim vasmom, se še nobenemu gorenjskemu kraju nismo v Glasu tako posvetili.

V GOSTEH PRI ZELENI BRATOVŠČINI

N aneslo je tako, da sem pred kratkim prisostvoval letnji skupščini menegških lovcev v njihovem kar prelepem domu.

Da, prelejem, ni se mi zarekel! Kajti, navajeni smo bili nekoč lovskih koč iz srovnih brun, z leščerbami osvetljene notranjosti, z ognjem na odprtem ognjišču.

Zdaj pa je napredok in razvoj že tak, da postajajo tudi lovski koče kar pravate vile z vsem udobjem. In z množico parkirajočih avtomobilov ob vsaki seji ali lovskem posvetu. Seveda, hiženj in estetiki pa tudi zlonost, to vse sicer ustreza — ali pa ustreza čustvom pravega lovčevskega srca, to pa je že drugo vprašanje. Dostikrat je v preprostosti in v načavnosti, pa četudi so življenjski pogoji trši in teži, več sreče, več miru in spokojnega odduška.

Naj mi menegški lovski drugi ne zamerijo teh besed, saj veljajo tudi za »kočo« naše lovskie družine na Cepuju pod Joštom. Sicer pa vprašanje sprožil v enem od prihodnjih »Lov-

LOVCEVO LETO NA FILMU

K ot pravo presenečenje sem doživel pred letno skupščino predvajanje Korenčanovega filma, ki v ludovitih barvah opisuje delo menegških lovcev skozi vse

V lovišču sicer ni visoke divjadi kot je gams, rušivec ali veliki petelin. Pač pa so »prehodni gostje« veliki jelni in divje svinje. Druge divjati, posebno pernate, pa je toliko, kot malokje drugje. To je pač rezultat umne gojitev naraščaja v lastnih voljereh. Zato je tudi razmeroma visok odstrel možen, celo za potrebe lovskega turizma.

Seveda sta v lovišču domača predvsem srnjak in zajec. Tudi za njun razplod in varstvo pozimi skrbe pričadveni lovci in krmiljenje pozimi, potem pa seve tudi sam lov, predvsem potek brakad v raznih sektorjih lovišča.

Rečem lahko, da je tak film pravcati dokument o delu neke lovsko družine. Take, ki skrbi za lovišče — ne pa take, ki le strelja zradi mesa ...

V tem pogledu, tako sem zvedel od ljudi, je menegška družina vzorna, ena najbolje urejenih in discipliniranih na ljubljansko - kamniškem področju. Posebno hvalevredno dejstvo je že naprava več volijer za jerebice in fazane tik ob njihovem lovskem domu. Ko kebčki dozore za samostojno življeno, jim menegški lovci odpro vrata kletk in mlada pernata divjad je že na polju! Tako pripravnega izleta mladega naraščaja nimajo drugod. Večkrat je treba plaže jerebičke in fazančke nositi od volijer daleč na oddaljena polja.

PROSTRANO LOVISCE

Starešina lovsko družine Mengš je Stane Gregorc, resen človek; zna čvrsto voditi svojo moško družino, ki šteje blizu 30 članov. Ti upravljajo lovščice, ki obsegajo velik prostor od Trzin do Domžal, Jarš, Duplince in Homca, na drugi strani pa do Dobenega, na pobočja Rašice in na sever do Topol in Most.

»DOBER POGLED!«

T ak je slovenski lovski pozdrav in želja za lovsko srečo. Skrbe pa menegški lovci še prav posebno, da se lovski šege in običaji ne pozabijo. Pozoren sem postal tudi na izjemno tovarištvo, ki živi med menegškimi lovci. Kaže, da hujših sporov — ki so drugje le prečesti — ni in da je prijateljstvo ona vez, ki daje družini ne le ugled, pač pa tudi pripomore do delovnih uspehov, ki so vedno rezultat slog in delavnosti. Zelo dobre odnose imajo menegški lovci tudi z domačinimi kmeti. Več primerov je že bilo, ko so kosi prinesli živa jerebičja gnezda v voljere, da jih poljedelski stroji ne bi uničili.

Torej, menegškim lovskim drugom »dober pogled!« V mislih pa že slišim zvoke njihovega lovskoga rogu, ki poje za slovo... Ne le od Gregorčevih lovcev (poleg domačinov) je v tej družini včlanjenih tudi nekaj lovcev od drugod, med njimi je podpredsednik izvršnega sveta SRS dr. France Hočvar, urednik »Pavlih« prof. Jule Vrbič, dirigent in komponist Peter Lipar in drugi), pač pa tudi od »Trdinovega Mengša!«

Crtomir Zorec

Dom lovsko družine Mengš pod Žečkom

Kviz o obrambi Jugoslavije

Naše priprave temeljijo na izkušnjah narodnoosvobodilne borbe, ko so naši narodi pokazali, da se lahko z junaštvom upirajo tehniki in vztrajajo v borbi z močnejšim sovražnikom. Naše obrambne priprave, ki so povezane z obrambo socialističnega sistema, izražajo naše želje do svobode, neodvisnosti in suverenosti. Občani, krajevne skupnosti, družbenopolitične skupnosti in organizacije ter delovne organizacije skupno s partizanskimi enotami in jugoslovansko armado se pripravljajo na splošni ljudski odpor. V teh pripravah aktivno sodelujejo tudi mladinska organizacija. Obuja tradicije narodnoosvobodilne borbe in poskuša z raznimi oblikami dela digniti tehnično usposobljenost mladine.

Tak je bil uvod v kviz, ki ga je konec aprila pripravila v Kranju občinska konferenca ZMS. V znanju o obrambi socialistične Jugoslavije se je pomerilo 9 občinskih ekip, in sicer iz občine Vič-Rudnik, Bežigrad, Siška, Moste — Polje in Center, ter Kamnika, Škofje Loke, Tržiča in Kranja. Zmagala je ekipa iz Kranja.

M. Govekar

Mladinski klub v Hotavljah

Pred dnevi so mladinci iz Hotavlje v Poljanski dolini ustanovili mlađinski klub. Vodi ga Boris Pintar. Prostori so dobili v zadružnem domu. Na ustanovnem sestanku, ki sta se ga udeležila tudi predsednik KS Hotavlje Andrej Mravlja in predsednik OK ZMS Škofja Loka Marijan Smid, so sprejeli program dela.

A. B.

Kmečka ohcet 1972

Od malega začetka v letu 1965, ko sta se v Ljubljani poročila po starih slovenskih običajih Marija Petkovsek in Viktor Korošec, je Kmečka ohcet prerašla v turistično-folklorno prireditve mednarodnega obsega. Letos bo prireditve od 23. do 27. maja v Ljubljani, Dolskem, Preddvoru, na Bledu in Metliki.

Na vseh dosedanjih ohcetih se je poročilo 57 parov iz 13 držav. Samo letos pa se bo poročilo 16 parov iz naslednjih držav: Avstrije, Belgije, Češkoslovaške, Italije, Norveške, Sovjetske zvezne, Švedske, Srbice, Amerike, Zvezne republike Nemčije in šestih jugoslovenskih republik. Prvič bo sta sodelovala para iz ZDA (Pennsylvania) in Sovjetske zvezze (Gruzija).

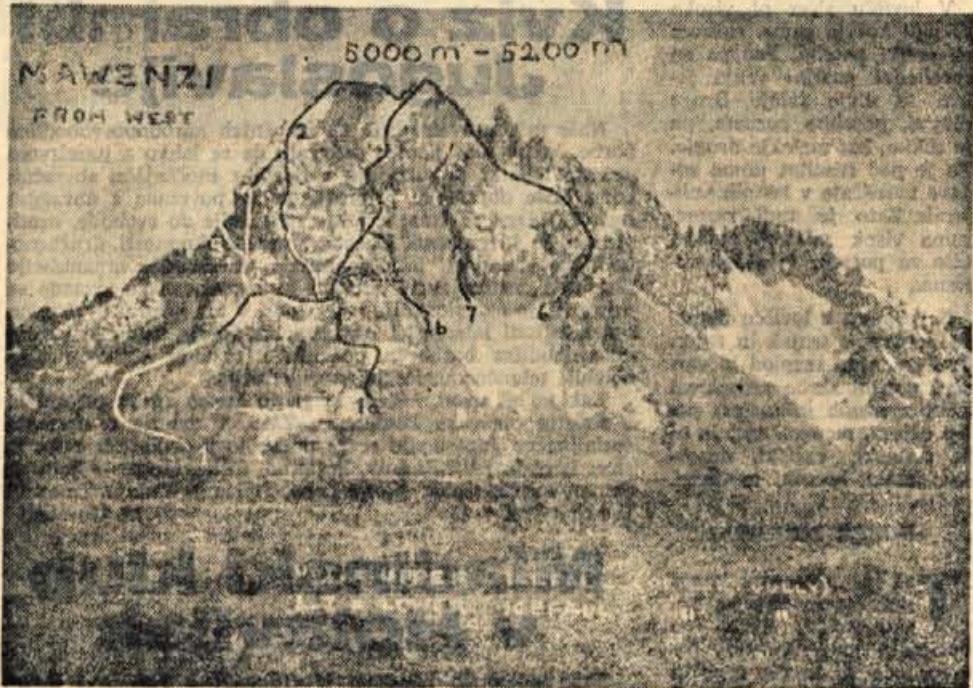
Fantovščina letos je Kmečke ohceti bo v Preddvoru v

hotelu Bor. Turistično društvo se že nekaj časa pripravlja na prireditve in upa, da bo letos najuspešnejša in obsežnejša kot so bile do sedaj. Društvo letos praznuje štiridesetletnico, in prav s to prireditvijo hoče dokazati pomembnost dela društva.

Na kratko preletimo obsežen program. Ženini bodo ob 16. uri v Hotemažah. Tu jih pričakata starešina fantovščine Matevž Gazvoda z domačini, pevci in folklorno skupino. Iz Hotemaž se bo pomaknil sprevid jezdecov s fantovsko zastavo, zapravljivčki in kostimi, do Tupalič. Kovači bodo tu pregledali kopita konj in preverili znanje fantov v kovaških veščinah. Ob 17.25 sprevid nadaljuje pot do Preddvora skozi grajski park do vile Danice. Od tu daleč gredo počez mostiček jezera Crnava na teraso hotela Bor in Grad Hrib, kjer bo nadaljnji program fantovščine. Tu bo krst fantov, prebrano fantovsko pismo, pomerili se bodo v žaganju drva, zabiljanju želbljev in ostalih hišnih opravilih. Fantje se bodo pomerili tudi v kegljanju, saj bodo s podrtimi keglji izračunali število otrok, ki se bodo rodili v zakonu. Folklorni skupini pod vodstvom Cirila Savsa in Alenka Krišelj ter harmonikarja Mirka Odirja bosta zaplesali več plesov, pevci pa zapeli pod vodstvom Eda Ošabnika narodne ženitovanske pesmi.

Turistično društvo pričakuje veliko udeležbo, saj bo na terasah hotela Bor in Grad Hrib ples. Na voljo bo tudi bogat fantovski meni. Ob 23. uri se bodo fantje vrnili v Ljubljano.

A. Babič

SEPTEMBRA V AFRIKO

Da se je alpinistični odsek kranjskega Planinskega društva ob svoji 25. obletnici odstaja odločil za organizacijo samostojne alpinistične odprave v vzhodno Afriko, smo že pisali. Okrog 15 kranjskih alpinistov in gorskih reševalcev bo poskušalo preplezati čim več najzahtevnejših smeri na 5875 metrov visokem Kilimandžaru in 5200 metrov visokem vršicu Mawenzi.

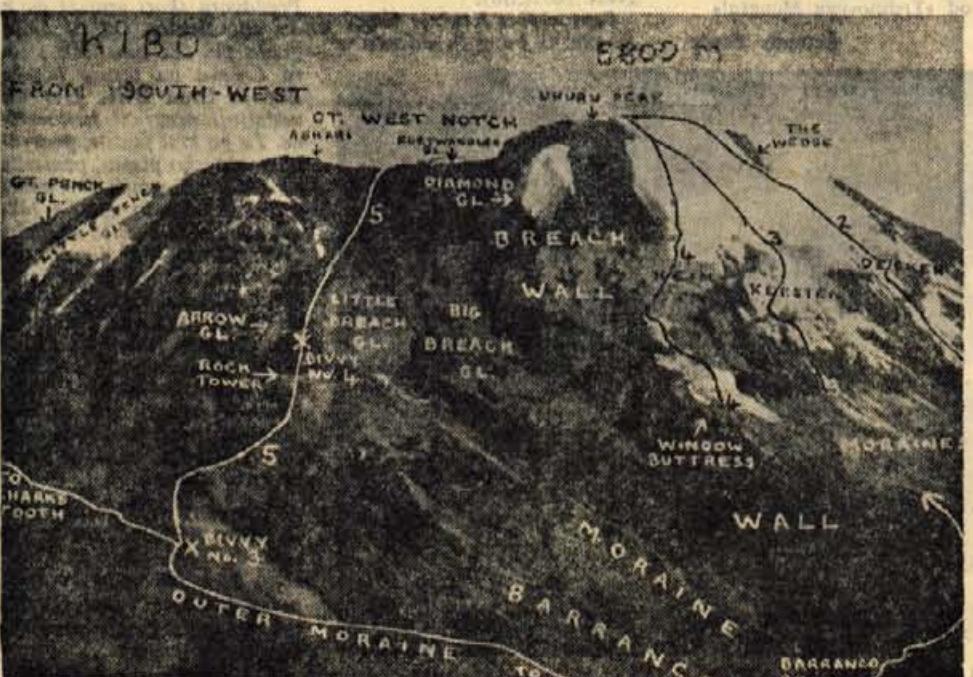
Kranjska odprava, ki jo bo vodil Franci Ekar, se bo podala na dolgo pot septembra, ker so takrat v tem delu Afrike najbolj ugodne vremenske razmere. Končuje se namreč dejewno obdobje. Kranjski alpinisti in gorski reševalci, ki letos prav tako slave srebrni jubilej, bodo ostali v črni deželi od 14 do 20 dni. Skušali bodo preple-

zati čim več zahtevnih smeri. Na Kilimandžaru je najbolj zanimiva zahodna stena, ki je močno podobna slavnemu steni Brenvi v vzhodnem delu Mont Blanca. V tej steni Kilimandžara so doslej največ prelezali avstrijski alpinisti. Kot že rečeno, se bodo Kranjčani lotili tudi Mawenzia. Ce bo šlo vse po sreči, bodo prva jugoslovanska odprava na tem afriškem vrhu. Na Mawenzi, ki je alpinistično zanimivejši, so doslej največ smeri prelezali člani ekskluzivnega alpinističnega kluba iz italijanskega mesta Cortina d'Ampezo. Te alpiniste radi imenujejo »kortinske veverice«. Podobno ime so si nadeli preizkušeni plezalci iz Mojstrane.

Sestav kranjske alpinistične odprave v Afriko, ki pomeni obenem nadaljevanje

osvajanja alpinistično znanih vrhov na drugih celinah, še ni znan. Sestaviti sposobno alpinistično odpravo Kranjčanom ne bo težko, saj je alpinistični odsek številčno močan, člani pa so predvsem mlajši in sposobni plezalci. Doma so že prelezali veliko najtežjih smeri v Travniku, v severni triglavski steni, na Dolgem hrbtnu, na Škrlatici, v Spiku itd. Proslavili pa so se že tudi na tujem. Njihovi dosedanjih uspehi so zadostno opravčilo za dolgo in naporano potovanje v daljno Afriko. Upravni odbor Planinskega društva Kranj je na zadnji seji tudi sklenil, da pošlje nekaj mlajših plezalcev na trening v Centralne Alpe. Tako bodo lahko odšli v Afriko dobro pripravljeni.

J. Košnjek

V Selcih ustanovljen mladinski aktiv

Pretekli mesec so v Selcih ustanovili mladinski aktiv. Pred stor za dejavnost so dobili v kulturnem domu in ga delijo s krajevno organizacijo ZZB NOV. V program dela so zapisali, da se bodo ukvarjali s športom, skušali pa bodo poživiti tudi delo kulturno-umetniškega društva. Za 1. maj so že pripravili proslavo, na bližnjem hribu pa so zakurili kres. A. B.

Najboljši mladi taborniki iz Škofje Loke

V nedeljo, 23. aprila, dopoldne je bilo pred osnovno šolo na Koroški Beli gorenjsko področno tekmovanje medvedkov in čebelic, ki ga je pripravila zveza tabornikov Slovenije, organizirala pa osnovni odred jeklarjev Jesenice. Tekmovalce so razdelili v dve skupini. V prvih so tekmovali medvedki in čebelice v starosti od sedem do deset let, v drugi pa od enajst do dvanajst let. Tekmovanja so se udeležili mladi taborniki iz Škofje Loke, Železnikov, Trate, Kranja, Mojstrane in Jesenic.

Organizacija tekmovanja je bila dobra, tudi vreme je bilo mladim tekmovalcem dopoldne naklonjeno. V mlajši skupini so tekmovali v teku čez ovire, šaljivem delu, »lovu na lisino in kurjenju ognjev. Starejša skupina pa v orientacijskem poходu, kurjenju ognjev, tekmovanju med dvema ognjem, teku čez ovire in šaljivem delu. Skupno je tekmovalo 125 udeležencev.

Starčina odreda jeklarjev Božo Pančur je dejala, da je bila večina ekip zelo dobro pripravljena in da so mladi tekmovalci prikazali dovolj znanja in sposobnosti. V skupni uvrstivi je zmagala ekipa iz Škofje Loke, drugi je odred jeklarjev Jesenice, tretji pa Aljažev odred iz Mojstrane. D. S.

SPLOŠNI LJUDSKI ODPOR

Kako škodujejo radioaktivne snovi živemu organizmu

Ko govorimo o radioaktivnosti mislimo na alfa (α), beta (β), gama (γ) in nevtronike žarke. Alfa in beta žarki imajo zelo kratki domet, prvi približno 10 cm in drugi 10 m, zato v času eksplozije nuklearnega projektila niso nevarni, pač pa so tedaj nevarni gama žarki in nevtroni. Gama žarki so izredno hitri in imajo domet 3 km in več. medtem ko dosežejo nevtroni približno 900 m od središča eksplozije. Nevtroni so zelo neugodni zato, ker na svoji poti povzročajo radioaktivnost elementov, ki jih srečajo (inducirana ali umetna radioaktivnost elementov), zato je v območju dometa nevtronov vsaka hrana radioaktivna, če ni bila ustrezno zaščitena, kot tudi voda, zemljišče ter gradbeni in drugi material.

Pri splošnem ozarčenju organizma npr. z gama žarki, pride do radiacijske bolezni, ki se kaže v splošni slabosti in bruhanju lahko že prvi dan. Pri živalih se pojavijo znaki kot so utrujenost, slab apetit, nezainteresiranost ipd. ponavadi drugi in tretji dan, pri močnejšem ozarčenju tudi krči, drhtanje, nihanje telesa s padci ipd. Radiacijska bolezen ima svoj značilen tok, ki je odvisen od doze prejetih žarkov. Če živali ne poginejo v nekaj dneh (7–10 dni), kažejo težke zdravstvene motnje, od zunanjih znakov pa so očitni čiri na sluznicah, krvavitve na sluznicah in koži, odpadanje dlak itd. Bolezen traja različno dolgo, živali se popravijo večinoma po 3–6 mesecih, vendar pa se škodljive posledice kažejo lahko tudi kasneje.

Mnenja so, da človek prestane brez vidnih posledic enkratno dozo ozarčenja do 50 rentgenov. Živali so večinoma še bolj odporne.

Alfa in beta žarki na daleč niso nevarni, zato pa tembolj v notranjosti organizma t. j. pri notranji kontaminaciji (prebavila, dihala). Na svoji poti namreč izredno ionizirajo okolico in s tem motijo normalno delovanje celic, še posebno tisti, ki živahno delujejo in se dele. Pri tem so nevarnejši alfa delci, ki imajo dolg čas polrazpada in se depozirajo pretežno v kosteh. Zato je njihovo škodljivo delovanje daljše ter prisotne predvsem kostni mozeg in s tem kri. Bolezen se lahko pojavi pozno, tudi čez nekaj let. Zato je notranja R-kontaminacija domačih živali nevarna zdravju ljudi, ki se hranijo z mlekom, mesom in drugimi proizvodi teh živali.

Alfa žarki radioaktivnih padavin ne prodrejo kožne vrhnice, pač pa beta žarki, ki povzročijo na koži opeklinam podobne spremembe, t. i. beta opekline kože. Prvi znaki beta opeklin se pojavijo nekaj dni po kontaminaciji, koža pa se počasi obnovi in se seveda kontaminacija ni bila težja.

dr. S. Bavdek

Ljubljanska banka
nagrado žrebanje

Dne 21. aprila je bilo v Novi Gorici 25. nagradno žrebanje Ljubljanske banke za lastnike vezanih hraničnih vlog in vezanih deviznih računov. Na javni prireditvi je bilo izrebanih 3999 nagrad. Dobitniki glavnih premij so:

premija	poslovna enota	vrsta vloge	številka
30.000 din	Beograd	vez. dev. rač.	49956
20.000 din	Ljubljana, Trg revolucije	vez. hran. vloga	22380
20.000 din	Beograd	vez. dev. rač.	17486
10.000 din	Novi Sad	vez. hran. vloga	3781/02
10.000 din	Mestna hranilnica Ljubljana	vez. dev. rač.	807
10.000 din	Mestna hranilnica Ljubljana	vez. dev. rač.	4377

Poleg tega je bilo izrebanih še 30 nagrad po 5000 din, 90 po 2500 din, 250 po 1000 din, 750 po 300 din, 1373 po 200 din in 1500 nagrad po 150 din.
Podrobni izid žrebanja je bil objavljen v Nedeljskem dne 30. aprila 1972.

Komisija za urejanje delovnih razmerij
Veleželeznine MERKUR Kranj

vabi k sodelovanju več strokovnih sodelavcev
za novo blagovnico GLOBUS v Kranju, Koroška cesta

PROSTA SO NASLEDNJA DELOVNA MESTA:

1. dva pomočnika poslovodje

Pogoj: visoko kvalificiran trgovski delavec tehnične stroke z najmanj petletno prakso;

2. več vodij oddelkov

Pogoj: visoko kvalificiran ali kvalificiran trgovski delavec, tehnične, kemične in nekovinske stroke z najmanj petletno prakso;

3. več prodajalcev

Pogoj: kvalificiran trgovski delavec železniške, elektrotehnične, kemične ali nekovinske stroke, z najmanj dveletno prakso;

4. več blagajnikov

Pogoj: dokončana dveletna administrativna šola ali šola za prodajalce z dveletno prakso v blagajniškem poslovanju;

5. skladničnika

Pogoj: kvalificiran trgovski delavec ene izmed navedenih strok pod t.c. 3, z najmanj triletno prakso;

6. šoferja

Pogoj: šofer C kategorije;

7. kalkulanta

Pogoj: dokončana ekonomska ali komercialna srednja šola s triletno prakso.

Nastop službe je julija 1972. Pismene vloge naslovite na MERKUR veleželeznina Kranj, Koroška c. 1, najkasneje do 1. junija 1972. Podjetje s stanovanji ne razpolaga.

**Slovenski par za
kmečko očet izbran**

V pondeljek zvečer je posebna komisija, ki jo je vodil profesor Albert Papler, na zabavni prireditvi Dnevnika in Nedeljskega v Kamniku — pokrovitelj je bil industrija pohištva Stol — Kamnik — izbrala slovenski par, ki se bo poročil na letošnjem kmečkem očetu. Po sta-

rih ljudskih običajih se bosta zadnjo soboto v maju na ljubljanskem magistratu poročila Kamničanka Marija Bevec in Kranjčan Aco Drešar. S tem so znani že skoraj vsi pari, ki bodo sodelovali na največji slovenski folklorno turistični prireditvi. — jg

Samo na lastno odgovornost

V predzadnji številki Glasu smo na prvi strani objavili fotografijo starega železniškega mostu nad tovarno pil Triglav v Tržiču. Most nameščajo letos popraviti. Polovico denarja bo prispevala tržiška občinska skupščina, drugo polovico pa zainteresirane delovne organizacije, predvsem Splošno gradbeno podjetje Tržič. Ker je most v izredno slabem stanju in

ker preko njega kljub temu še vedno vozijo motorna vozila (tudi težki tovornjaki), nas je zanimalo, če je vožnja preko mostu dovoljena. Tovariš Edo Dovžan s pristojnega oddelka skupščine občine v Tržiču nam je povedal, da je vožnja in hoja preko mostu dovoljena samo na lastno odgovornost! Na to opozarja tudi posebna tabla. — jk

Upokojenci so zborovali

Pred nedavnim so se na rednem občnem zboru zbrali gorjanski upokojenci. Na zboru, kjer so pregledali delo društva, se jih je od 378 zbralo okrog 80. Na zboru so za naslednje mandatno obdobje ponovno izvolili stari

odbor in za predsednika še naprej tovariša Subica. Dovorili so se tudi, da bo društvo v prihodnje za svoje člane organiziralo več izletov in drugih prireditiv.

J. Ambrožič

Kamping Zarica odprt

S 1. majem so odprli letošnjo sezono v kempingu Zarica. Na obsežnem prostoru ob reki Savi je v prijetnem in mirem kotičku prostora za okoli 100 šotorov. Gostom so na voljo dobro

urejene sanitarije s toplo vodo, okrepčevalnica in otroško igrišče. Lani je kamping obiskalo skoraj 3000 gostov, med katerimi so prevladovali Nizozemci, ki so bili polni hvale o urejenosti campinga. — fr

Zanimiva predavanja

Krajevna organizacija RK Trebija je v letošnji pomlad pripravila več zanimivih predavanj. Predavatelj dr. Bojan Gregorčič je najprej predaval o raku — bolezni 20. stolet-

ja, o bolezni srca in ožilja, v prihodnjih tednih pa bo zaredi precejšnjega zanimanja spregovoril še o ukrepanju ob poškodbah in nekaterih drugih zanimivih temah. — jg

Šahovski turnir v Gorenji vasi

Mladinski klub v Gorenji vasi je bil ustanovljen lani. V letu delovanja so uredili prostore in kupili nekaj opreme. Priredili so tudi par mlađinskih plesov. Člani kluba so se redno udeleževali sej in seminarjev občinske in republike konference ZMS. Vendar morajo, žal, ugotavljati, da spoznanj in napotkov niso znali koristno uporabiti. Zato niso brez osnove kritike krajevnih organizacij v Gorenji vasi, da dejavnost kluba sloni na shajanjih in zabavi. Člani kluba so zato sklenili izdelati načrt dela in ga tudi izvajati. V počastitev meseca mladosti bodo pripravili šahovski turnir. K sodelovanju vajo mlađinske aktive in klube iz vse škofjeloške občine. Turnir bo 21. maja v klubu v Gorenji vasi.

— lb

 Ljubljanska banka

GRADITELJI, POZOR!

Novo v gradbeništvu!

Trgovsko podjetje
MERKUR
vležezeznična Kranj

organizira 12. maja ob 15.30 v prostorih Gorenjskega sejma Kranj demonstracijo novih proizvodov za gradnjo.

Demonstracije bodo opravljali naslednji proizvajalci:

1. »LIP« Bič
 - ISO-SPAN opeka — oblikovniki oziroma »hiša v paketu«
2. »SALONIT« Anhovo
 - nove kritline iz salonita v raznih barvah
3. »DALMACIJA CEMENT« Split
 - plošče iz maseca namesto notranjega ometa
4. »GLINE« Nazarje
 - okna z najnovejšim roto okovjem
5. »JUGOKERAMIKA« Zagreb
 - sanitarni keramika tip »Diana« v raznih barvah

Priporočamo se za vaš obisk!

MERKUR KRAJN

PROMETNO
HOTELSKO
TURISTIČNO
PODJEDE
VIATOR
LJUBLJANA

Poslovna enota Jesenice

razglaša naslednja prosta delovna mesta:

a) ZA NEDOLOČEN ČAS

1. upravnika

penziona Špic v Gozd Martuljku

2. več voznikov avtobusov

3. več avtokleparjev

b) ZA DOLOČEN ČAS (LETNA SEZONA) V HOTELU SPIK V GOZD MARTULJKU

4. več KV natakarjev

5. več KV kuharjev

6. več kuhinjskih pomočnic

7. več sobaric

Pogoji:

pod 1.: hotelska šola ali VK delavec gostinske stroke;

pod 2.: KV delavec prometne stroke;

pod 3., 4. in 5.: poklicna šola v stroki;

pod 6. in 7.: končana osemletka, praksa začelena.

Poskusno delo je določeno s pravilnikom o sistematizaciji delovnih mest. Poslovna enota stanovanj nima, za gostinske delavce pa so zagotovljene samske sobe.

Kandidati naj se priglasijo s pismenimi vlogami in kratkim opisom dosedanjih zaposlitv v 10 dneh po objavi razglasa na naslov: VIATOR, poslovna enota Jesenice, Titova 67.

PETROL Ljubljana
poslovna enota Ljubljana

razglaša prosta delovna mesta

2 avtonegovalcev

za bencinski servis Kranj-Zlato polje

Pogoji:

PK delavec-mehanik z vozniškim izpitom B kategorije, v poštev pridejo kandidati z odsluženim vojskim rokom.

Kandidati naj pošljajo svoje ponudbe na naslov: Petrol, poslovna enota Ljubljana, Ljubljana, Prešernova c. 42.

Tekmovanje osmih razredov osnovnih šol še vedno traja. Najuspešnejše razrede čakajo zanimive nagrade. Več zbranih novih naročnikov v domačem kraju — daljši izlet

nagrada
za vaš
razred

Ničesar še ni izgubljenega. Tekmujte in zbirajte nove naročnike. Vsak dan je vrstni red drugačen. Še vedno se lahko uvrstite med najboljše. Zbirajte naročnike v domačem kraju. Pošljajte naročilnice na naslov: revija m, Nazorjeva 1, 61000 Ljubljana.

Tekmujte vztrajno, znaši se boste med najboljšimi, nagrade vas še vedno čakajo.

Razpisna komisija podjetja

INSTALACIJE

Škofja Loka

razpisuje delovno mesto

direktorja

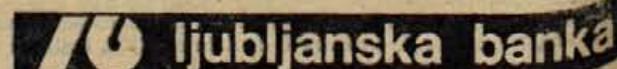
(ni reelekcija)

Poleg splošnih pogojev, ki zagotavljajo smotorno gospodarjenje, razvoj podjetja in krepitev samoupravljanja, ter dovoljujejo opravljati delo na tem delovnem mestu, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

visoka ali višja izobrazba elektro, ekonomske, strojne, pravne ali organizacijske smeri z 2-letno praksjo na vodilnih ali vodstvenih delovnih mestih v gospodarstvu ali srednja izobrazba elektro ali ekonomske smeri, z 5-letno praksjo na vodilnih ali vodstvenih delovnih mestih v gospodarstvu.

Kandidati naj pismeno prijavo pošljajo razpisni komisiji podjetja do 25. maja, iz katere bo razvidna izobrazba, dosedanje delo in zaposlitev.

Druge informacije v zvezi z razpisom, lahko dober kandidati osebno v podjetju. Delovno mesto je treba zavesti 1. juliju.

mali oglasi

PRODAM

Prodam leseno STENSKO OBLOGO (lamberijo) okrog 120 m². Ogled je v petek, 12. maja, ob 9. uri na Cesti Starega Zagorja 19 v Kranju.

2491

Prodam brejo KRAVO, dobro mlekarico. Praprotna Polica 18, Cerknje.

2460

Prodam ročno SLAMOREZNICO in KUPIM nad štiri meseca brejo TELICO. Kržnik Jakob, Gorenja ravan, Poljane nad Skofjo Loko

2492

Prodam 400 kosov OPEKE monta 12. Cuderman, Bašelj 40, Predvor

2493

Prodam kuhinjsko pohištvo. Kranj, Gregorčičeva 14

2494

Prodam ZAZIDLJIVO PARCELO in 8 let starega KO-NJA. Zapoge 20

2495

Prodam motorno KOSILNIKO BCS in krmilni KROM-PIR. Breg ob Savi 36, Kranj

2496

Prodam sodobno KUHINJSKO POHISTVO. Rajgelj Vinko, Kutinova ulica 12, Orehek, Kranj

2497

Izjava in tiska CP »Gorenjski tiski« Kranj, Ulica Moša Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 stavba občinske skupščine. — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefon: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, magloglasna in naročniška služba 22-152. — Naročnišna: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

V 84. letu nas je za vedno zapustil naš dragi

Pavel Logonder

Jerga iz Žabnice

Pogreb bo v četrtek, 11. maja, ob 16. uri izpred hiše žalosti na pokopališče v Žabnici.

Zaluboči: žena Antonija, hčerke Marinka, Tončka, Dora z družinami, brat in sestri ter drugo sorodstvo

Kupim R 4 ali R 6, letnik 1970—1971, ali PRINCA 1200 C isti letnik. Luskovec Alojz, Strahinj 49, Naklo

2507

Zamenjam dobro ohranjen FIAT 1300 za 750. Jelendol 4, Tržič

2508

Prodam osebni avto R 10, letnik 1970. Osterman Franc, Luže 5, Senčur

2509

Prodam dobro ohranjen ZASTAVO 750, letnik 1968, Cesta talcev 21, Skofja Loka

2510

Poceni prodam osebni avto FORD TAUNUS 17 M karavan, letnik 1961/63 in FIAT 750, letnik 1966. Poizve se pri Torkarju Tonetu, avtoličarstvo Lesce, Begunjska n. h.

2511

Prodam dobro ohranjen FIAT 750, letnik 1964. Ogled popoldne. Vrtačnik Jože, Kuralova 9, Senčur

2517

KUPIM

Kupim malo rabljen GUMI VOZ. Naslov v oglašnem oddeku

2502

Kupim traktorski KULTIVATOR z devetimi peresi in ježem. Kalan Janez, Suha 4, Kranj

2503

Cenjene kmetovalce, gozdne poscnstnike, tesarje, zasebne žagarje itd. obveščamo, da odkupujemo po ugodnih cenah ZAMANJE in KRAJNIKE smreke in jelke brez lubja za potrebo papirne industrije. Po dogovoru oskrbimo tudi prevoz. Za vse informacije se obračajte na naslov: GORJANA MEDVODE, 61215 Medvode, telefon 061-71-068 2393

MOTORNA VOZILA

Prodam dobro ohranjen osebni avto WARTBURG. Informacije na telefon 21-451 Kranj

2504

Prodam R 4 (katrco), tip 1967 ali zamenjam za novejši VW z doplačilom. VW tudi kupim. Ogled vsako dopoldne, razen nedelje. Luskovec Franc, Strahinj 49, Naklo

2505

Prodam avto VW, letnik 1964. Stražiška 29, Kranj

2506

ZAPOSLITVE

Sprejemem DELAVCA za cementarsko obrt, Likozar, Benedikova 18, Kranj

2512

POSESTI

Prodam GOZD in TRAVNIK v Smartnem pri Cerknici. Poizve se v Zapogah 20

2513

IZGUBLJENO

Izgubil se je majhen črn PES Muri. Najditelja prosim, da ga vrne v Cerkliško št. 56

2514

OSTALO

Izjavljjam, da nisem plačnica dolgov, ki bi jih napravila moja hčerka Štular Zdenka, Moša Pijade 5, Kranj. Pečečnik Jožef, Moše Pijade 5, Kranj

2515

ČESTITKE

PAGONU MILANU, profesorju defektologije čestitamo za odlično opravljen diplomski izpit. Kolegice in kolegi Posebne osnovne šole Kranj

2518

Kranj CENTER

10. maja premiera amer. barv. filma AVTOSTOPAR-KA ob 16., 18. in 20. uri

11. maja amer. barv. film ESKADRILA SMRTI ob 16., 18. in 20. uri

12. maja amer. barv. film ESKADRILA SMRTI ob 16. in 20. uri, ob 18. uri nastopa DUSKO LOKIN

Kranj STORŽIC

11. maja amer. CS film ALI LJUBITE BRAHMSA? ob 16., 18. in 20. uri

12. maja amer. barv. film AVTOSTOPARKA ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

10. maja premiera amer. barv. film NA POTI V SHILOH ob 18. in 20. uri

11. maja amer. barv. CS film MOJE PESMI — MOJE SANJE ob 17. in 20. uri

12. maja amer. barv. CS film NA POTI V SHILOH ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

10. maja amer. CS film ALI LJUBITE BRAHMSA? ob 18. in 20. uri

11. maja amer. barv. film LJUBEZENSKA ZGODBA ob 18. in 20. uri

12. maja amer. barv. CS film MOJE PESMI — MOJE SANJE ob 17. uri, ob 20.15 nastopa DUSKO LOKIN

Skofja Loka SORA

10. maja italij. barv. film AGENT 077 — KRVAVA MARY ob 18. in 20. uri

11. maja italij. barv. film AGENT 077 — KRVAVA MARY ob 20. uri

12. maja amer. barv. film SAMSON IN DALILA ob 17.30 in 20. uri

Zeleznični OBZORJE

10. maja franc. barv. film MALE VRLINE, VELIKI GREHI ob 20. uri

12. maja italij. barv. film AGENT 077 — KRVAVA MARY ob 20. uri

Radovljica

10. maja angl. barv. film BARQUERO ob 20. uri

11. maja amer. barv. film ALARM SATELIT 02 ob 20. uri

12. maja franc.italij. barv. film MACKA Z DEVETIMI REPI ob 20. uri

Jesenice RADIO

10. maja franc. barv. film DOVOLJENJE ZA UBIJANJE

11. maja amer. barv. CS film ORLOVSKO GNEZDO

12. maja amer. film STOTEZAV STANA IN OLIA

Jesenice PLAVZ

11. maja amer. film JOHN IN MARY

12. maja amer. film JOHN IN MARY

Dovje Mojstrana

10. maja amer. barv. CS film RYANOVA HCI

Kranjska gora

11. maja franc. barv. film DOVOLJENJE ZA UBIJANJE

Javornik DELAVSKI DOM

10. maja amer. film JOHN IN MARY

**PREŠERNOVOD
GLEDALISCE**

SREDA, 10. maja, ob 16. uri za šolski center Iskra — Ivan Cankar: ZA NARODOV BLAGOR:

CETRTEK, 11. maja ob 16. uri za red DIJASKI II. — I. Cankar: ZA NARODOV BLAGOR.

Hortikulturno društvo Kranj vas vabi na 10. redni občni zbor, ki bo v sredo, 10. maja, ob 18. uri v dvorani doma JLA. Na občnem zboru bodo prikazani barvni diapozitivi nekaterih lepih vrtov iz Kranja in okolice.

KINO STORŽIC

KRANJ

bo na željo kinoobiskovalcev ponovno predvajal ameriški barvni cinemascope film

MOJE PESMI — MOJE SANJE

Predstave: sobota, 13. maja ob 18. uri nedelja, 14. maja ob 16. uri — ZADNJIC.

Iljubljanska banka

XXII. MEDNARODNI GORENJSKI SEJEM OD 4. DO 15. AVGUSTA

nesreča

ZANESLO AVTOMOBIL

V Bistrici pri Naklem je v soboto, 6. maja, popoldne zaradi neprimerne hitrosti na mokri cesti začelo zanašati osebni avtomobil nemške registracije, ki ga je vozil Ratko Đorđević. Pri tem je njegov avtomobil zaneslo na levo stran ceste, kjer je trčil v osebni avtomobil Ivana Posedija iz Ljubljane. V nesreči so bili voznik Posedi in sopotnika lažje ranjeni. Skode na avtomobilih je za 30.000 din.

PREKRATKA VARNOSTNA RAZDALJA

V Bistrici pri Naklem se je v soboto, 6. maja, popoldne pripetila še ena prometna nesreča. Voznica osebnega avtomobila Matilda Jekovec iz Žiganje vasi pri Tržiču je zaradi prekratke varnostne razdalje v Bistrici na mostu, kjer je bila zapora ceste, trčila v stoječi avtomobili Anice Stresen iz Rakka, tega pa je odneslo še v avtomobil Jožeta Muleja iz Radovljice. V nesreči je bila lažje ranjena Cvetka Šorli iz Tržiča, sopotnica v avtomobilu Jekovčeve. Skode na vozilih je za 12.500 din.

ZADEL PESCA

V nedeljo, 7. maja, nekaj po polnoči je na cesti drugega reda v vasi Visoko pri Kranju voznik osebnega avtomobila Andrej Žiberna iz Kranja iz neznanega vzroka zapeljal na levo stran ceste in tam s prednjim levim blatinikom zadel Tomaža Zalarja z Visokega. V nesreči ranjenega pešca so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

NENADOMA PRED AVTOMOBIL

Na cesti drugega reda v Selcah nad Škofjo Loko je v nedeljo, 7. maja, dopoldne Marija Jelenc, stara 61 let, z Golice, nenadoma stopila pred osebni avtomobil Jožeta Oblaka iz Škofje Loke. Voznik zaradi prekratke razdalje ni mogel ustaviti in je Jelenčeve zadel. Bila je lažje ranjena. L. M.

Akcija AMZJ in RK

Pomoč na cesti

V soboto, 5. maja, so na Republiškem odboru Rdečega križa Slovenije podeliли 18 slovenskim zdravnikom posebne kovčke s sanitetno opremo za brezplačno nudeњe prve pomoči na cestah in turističnih kampih. Gre za akcijo Rdečega križa in Avtomoto zvezze Jugoslavije, da bi se izboljšala prva pomoč ob nezgodah ali drugih obolezljivih na cestah. Zdravniki prostovoljci, ki bodo imeli te komplete v vrednosti 2000 din, bodo imeli na svojih vozilih tudi posebno nalepko AMZJ in RK. Zdravniki bodo komplete lahko dopolnjevali

brezplačno v lekarnah na račun AMZJ. Razdelitev 18 kompletov zdravnikom prostovoljcem je seveda šele začetek pri razširjanju te vrste pomoči na javnih cestah in v objektih za počitek in rekreacijo. Sčasoma, ko bo na voljo denar za nakup novih kompletov sanitetnega materiala, bo pripravljeno nuditi brezplačno nujno medicinsko pomoč na cesti še več zdravnikov prostovoljcev. Zanimanje za te komplete je veliko, saj doslej zdravniki na cesti niso mogli nuditi prve pomoči dostikrat zato, ker za to niso bili opremljeni.

Iz deroče reke rešil otroka

Pred nekaj dnevi je Drago Škaper iz Preske pri Tržiču rešil iz deroče Tržiške Bistrice 2 leti in 6 mesecev starega otroka Ivana Pallkiča. Pri igri ob vodi je otroku spodrsnilo in je padel v skoraj meter globoko v deroče reko. Otroka je voda odnesla približno 400 metrov do naselja Trajbah. Ko je Drago Škaper zagledal v vodi otroka, se je pognal v naraso Bistrice. Ko je prinesel otroka na breg, mu je nemudoma nudil umetno dihanje. Otroka so nato prepeljali v zdravstveni dom, koder mu je bila nudena še zdravniška pomoč.

Za to dejanje je občinski odbor RK Tržič predlagal komisiji za odlikovanja pri SO Tržič, da bližnji Drago Škaper prejme uradno priznanje in odlikovanje predsednika SFRJ maršala Tita.

— jp

Požar

V ponедeljek, 8. maja, popoldne je izbruhnil požar na stanovanjskem poslopju Andreja Krajinika v Godešiču št. 11. Goreti je začelo na podstrešju, kjer je bila spravljena krma in strelja. Ogenj je uništil ostrešje, pogorela pa je tudi vsa krma. Skode je za okoli 50.000 din. Požar so pogasili gasilci iz Škofje Loke in Godešiča. Vzrok požara je verjetno otroška igra z ognjem.

Ijubljanska banka

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša draga mama, stará mama in tašča.

Marija Pravst upokojenka

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, 10. maja, ob 16. uri izpred mrliske vežice na kranjsko pokopališče.

Zaludoč: hčerki Ivanka in Minka z družinama in drugo sorodstvo

Kranj, 8. maja 1972

Prvenstvo SRS v vaterpolu

Zimski bazen bo 13. in 14. maja prizorišče letosnjega zimskega prvenstva SRS v vaterpolu. Nastopili bodo: tri ekipe Triglav, Koper, Iskra, Vodo-

vodni stolp, Kamnik, Radovljica, Neptun (Celje).

Ekipi bodo razdeljene v dve kakovostni skupini.

Solidne uvrstitve Kranjčanov

Na povabilo celovškega atletskega kluba KLC se je manjša skupina AK Triglava udeležila tradicionalnega prvomajskega mitinga. Poleg domačinov in Kranjčanov so se tekmovalci udeležili tudi atleti in atletinja iz Budimpešte, Beograda, Zagreba, Celja in drugod. V tej elitni družbi so se Kranjčani odrezali dokaj dobro: Dušan Prezelj je zmagal v skoku v višino z 201 cm, Prestorjeva in Udovč sta bila tretja v teku na 400 m in skoku v daljino. Darko Prezelj in Paplerjeva sta bila četrta v skoku v višino oziroma metu disketa. Marko Prezelj je bil z rezultatom 185 cm v skoku v višino peti, v skoku v daljino pa je bil Krumpak sedmi z rezultatom 616 cm. D.Z.

Matjašič zmagovalec prvomajskega turnirja

V početnih 1. maja in dnevu mladosti je občinski sindikalni svet Kranj v sodelovanju s ŠK Borec organiziral šahovski brzoturnir, na katerem je nastopilo 34

tekmovalcev. Vrstni red: 1. Matjašič, 2. Vojčič, 3. Smid, Naglič, Jovič, 6. Požar in Gavrič. V prvi točilni skupini je zmagal Stagar, v drugi pa Veselič. V.G.

Svoboda : ZS Kranj 5,5 : 2,5

V početnih 1. maja so se na Javorniku v prijateljskem šahovskem srečanju pomerili domači Svobode in šahovske sekcije zveze slepih Kranj. Zmagala je ekipa zvez slepih s 5,5 : 2,5.

Posemne rezultati: Matjašič : Renko 1:0, Djordjević : Mensinger remi, Anželič : Jordan 1:0, Stagar : Tomšič 1:0, Druvenšek : Zajmovič 1:0, Drinovec : Berce remi, Doroslavec : Jama 0:1, Matinčič : Česnik 1:0.

M. Zivulović

OD NEDELJE DO NEDELJE

NOGOMET — V nedeljskem kolu v ZCNL so Triglavani z dobro igro v gosteh odpravili Adrio, LTH. Je bili poraženi v Tolminu, Jeseničani pa so kar s petimi golji razlike izgubili tekmo s Primorjem.

Rezultati: Tolmin : LTH 4:2 (3:1), Adria : Triglav 2:5 (1:1), Primorje : Jesenice 7:2 (2:0).

Pari prihodnjega kola: Triglav : Litija, LTH : Hrastnik, Jesenice : Adria.

ODOBJKA — V II. ZOL so Jeseničani tokrat govorovali v Zenici, kjer so morali priznati premoč Brez. V moški republiški ligi pa je Kamnik z odlično igro v Celju premagal Gaberje, jesenški Kovinar pa je postal prazni rok v igri proti Trebnjem. V ženski ligi so Kamničanke na domačem terenu izgubile z Ljubljano, medtem ko so bile Jeseničanke proste.

Rezultati: Breza : Jesenice 3:0, Gaberje : Kamnik 0:3, Trebnje : Kovinar 3:0; ženske: Kamnik : Ljubljana 1:3.

Pari prihodnjega kola: Jesenice : Modriča, Kamnik : Novo mesto, Elektrokovina : Kovinar; ženske: Gaberje : Jesenice, Kamnik je prost.

KOLESARSTVO — V Mariboru se je končala letosnja dirka Alpe-Adria. V končni uvrstitvi sta Kranjčani Hvasti in Zagor na 17. oziroma 29. mestu. Med ekipama pa je Sava zasedla 12. mesto.

Dh

Krepka zmaga Triglava

Nad 100 tekmovalcev iz sedmih slovenskih klubov se je tokrat v zimskem bazenu pomerilo za posameznične in moštvene naslove na zimskem prvenstvu SRS. Ilirija, v katere vrstah je precej odličnih plavalcev, se ni pojala v Kranju, medtem ko so Ljubljanci štartali le s pionirske ekipo.

Pokal Cerkno 72 v Radovljico

Sredi prejšnjega tedna je bil po idrijskih ulicah tradicionalni tek za pokal Cerkno '72. Tekmovanje je pripravila komisija za splošni ljudski odpor in razvijanje revolucionarnih tradicij pri občinskem komitezu zveze mladine Idrija skupaj z mladinskim klubom Idrija. Sodelovalo je osem moških ekip in ena ženska ekipa.

A. Z.

Lesce : Domžale 2 : 2

V republiškem ekipnem finalu v šahu za pokal Maršala Tita je gorenjski prvak SD Lesce igral neodločeno s SD Domžale. Rezultati: Roblek : Ivičič 0:1, Sterle : Karnar 1:0,

Atleti prihajajo v formo

Rezultati zadnjih tekmovanj dokazujojo, da kranjski atleti prihajajo v začeteno formo. Ceprav je dež v soboto dobro namočil atletske naprave na stadionu Stanka Miakarja, nekaterih posameznikov ni motilo, da ne bi dosegli najboljših letosnjih in tudi osebnih rezultatov. Vsekakor je bila najkvalitetnejša disciplina tekmovanja 200 m za člane, kjer je Milek pretekel progo v času 22,2 kar je nov gorenjski rekord za člane. V istem teku je Ci-

Mali : Lorbek 0:1, Harinski : Trebušak 1:0.

Zaradi boljšega rezultata na prvih treh deskah se je ekipa Domžal uvrstila med 8 najboljših ekip v Sloveniji. D. S.

ri Ravnikar dosegel čas 22,7, kar je tudi boljše od starega gorenjskega rekorda. Pri moških so se še odlikovali Satler z zmagama v metu diskova in kladiva. Konc pri skoku s palico, kjer je preskočil višino 405 cm, Kavčič v teku na 800 m ter Prezelj Dušan v troskoku. Med dekleti sta bili najuspešnejši prekaljenja Metka Papler in Zagar Ema in mlada talentirana tekačica Prestor Ljuba.

D. Žumer

100 m hrbitno: 1. Valcel 1:08,3, 2. Balant (oba Fužinar) 1:08,6, 3. Kramberger (Koper) 1:11,1; **200 m mešano:** 1. Milovanovič (Triglav) 2:29,3, 2. Valcel (Fužinar) 2:31,9, 3. J. Slavec (Triglav) 2:33,8; **400 m kravl:** 1. Milovanovič 4:41,0, 2. J. Slavec (oba Triglav) 4:49,9, 3. Balant (Fužinar) 4:52,4; **100 m delfin:** 1. A. Slavec (Triglav) 1:05,3, 2. Zavec (Fužinar) 1:06,6, 3. T. Slavec (Triglav) 1:08,7; **100 m prsno:** 1. Grošelj (Triglav) 1:13,8, 2. Zavrl (Fužinar) 1:15,0, 3. T. Slavec (Triglav) 1:16,4; **4 × 100 m kravl:** 1. Triglav (A. Slavec, J. Slavec, Smid, Milovanovič) 4:10,2, 2. Koper 4:10,2, 3. Fužinar 4:20,7.

Zenske: **400 m kravl:** 1. Pečjak (Triglav) 5:25,0, 2. Oman 5:38,5, 3. Korzika (oba Ljubljana) 5:44,3; **100 m delfin:** 1. Porenta (Triglav) 1:20,2, 2. Hodej (Rudar) 1:23,5, 3. Ferlin (Fužinar) 1:23,5; **100 m prsno:** 1. Svarc 1:20,0, 2. Mandeljc 1:21,1, 3. Pajtnar (vse Triglav) 1:21,8; **100 m kravl:** 1. Pečjak (Triglav) 1:09,4, 2. Kramberger (Koper) 1:09,6, 3. Markovič (Ljubljana) 1:12,1; **100 m hrbitno:** 1. Porenta (Triglav) 1:16,2, 2. Hodej (Rudar) 1:17,4, 3. Svarc (Triglav) 1:18,2; **200 m mešano:** 1. Svarc 2:47,0, 2. Pečjak 2:53,3, 3. Mandeljc (vse Triglav) 2:54,0; **4 × 100 m kravl:** 1. Triglav (Skubic, Porenta, Svarc, Pečjak) 4:51,4, 2. Triglav II 4:59,7, 3. Koper 4:59,7.

Ekipni vrstni red: 1. Triglav 21217, 2. Fužinar 17792, 3. Koper 15557, 4. Ljubljana 9991, 5. Rudar 3771, 6. Neptum 3517, 7. Celulozar 1803.

Tokrat so se izkazali mladi plavalci, ki so skoraj v vseh disciplinah postavljali nove slovenske rekorde za mladince in pionirje.

D. Humer

Ekipa Gimnazije je le zaradi boljše razlike v golih postala letosnji gorenjski prvak. Od leve proti desni stojo: Malavašič, Kuhar, M. Planinšek, R. Planinšek, Farčnik, čepijo: Svegelj, Gašperlin, Avsec, Vidic.

Gorenjska vaterpolska liga

Gimnazija prvak

S šestim kolom se je končalo letosnje prvo gorenjsko prvenstvo v vaterpolu. Po zanimivih borbah je prvo mesto osvojila ekipa Gimnazije, ki je le zaradi boljše razlike v golih osvojila gorenjski naslov pred Iskro. Na odličnem tretjem mestu so pionirji Triglava. Razveseljivo je, da je tekmovanje potekalo v odlični organizaciji Triglava in da sta nastopili tudi ekipi Radovljice in Kamnika.

Rezultati zadnjega kola: Iskra : Triglav 9:4, Gimnazija : Radovljica 16:0, Borec : Kamnik 7:6.

Lestvica:

Gimnazija	6	5	0	1	59:18	10
Iskra	6	4	2	0	35:21	10
Triglav	6	4	0	2	51:35	8
Vodovodni stolp	6	3	1	2	42:15	7
Radovljica	6	1	1	4	23:57	3
Borec	6	1	1	4	32:66	3
Kamnik	6	0	1	5	15:45	1

Najboljša strelca prvenstva sta Stariha (Triglav) ter Z. Malavašič (Gimnazija) z 21 zadetki, sledijo pa Svegelj (Gimnazija) 17, M. Malavašič (Iskra) ter P. Brinovec (Borec) 16.

—dh

Gorenjska nogometna liga

Sava proti cilju

Med tednom in v nedeljo so člani v gorenjski nogometni ligi odigrali dve kol. Za presečenje so poskrbeli nogometni Naklega, ki so na domačem igrišču odvzeli vodeči Savi drogoceno točko. Nogometni Stražišča pa so nato v gosteh konkurentu v Tržiču pobrali obe točki.

Rezultati: Tržič : Predvor 3:0, Predosij : Podbrezje 4:0, Naklo : Sava 2:2, Bohinj : Ranch boys 1:3, Senčur : Kropa 5:3, Alples : Lesce 2:2, Trboje : Podbrezje 3:1, Predosij : Ranch boys 1:3, Senčur : Alples 4:3, Tržič : Sava 1:2, Bohinj : Lesce 0:2, Naklo : Kropa 2:2.

Lestvica:

Sava	19	14	4	1	73:13	32
Senčur	20	15	2	3	84:28	30
Ranch boys	19	13	4	2	59:19	30
Tržič	19	13	3	3	72:80	29
Naklo	20	11	3	6	62:29	25
Lesce	19	8	5	6	49:40	21
Kropa	19	8	3	8	53:61	19
Alples	20	8	2	10	46:46	18
Predosij	20	7	1	12	42:60	15
Trboje	19	4	4	11	37:53	12
Predvor	19	5	2	12	27:50	12
Bohinj	20	2	1	17	24:79	5
Podbrezje	20	0	2	18	16:146	2

V pionirski ligi — A skupina so bili doseženi naslednji rezultati: Predosij : Senčur 0:4, Predvor : Triglav 5:0, LTH B : Sava B 3:0. V vodstvu je Senčur s 14 točkami.

P. Novak

Na letošnji dirki Alpe-Adria je bil v končni uvrstitev Krančan Hvasti 17., Zagar pa 29. — Foto: F. Perdan

Zaradi prekinivja dela v leški pekarni so v ponedeljek v zgornjem koncu Gorenjske dobili z zamudo in iz drugih pekarn kruh le bolničica in jugoslovanska ljudska armada. Stevilne gospodinje, gostinski obrati, hoteli, restavracije, delavci, šolske kuhinje, so ostali brez kruha.

Niso bili redki, ki so razumeli in odobravali tako skrajen ukrep, drugi pa so menili, da bi vseeno preje lahko najavili, da v ponedeljek ne bo kruha.

22-letna Metka Sušin, ki vsak dan kupuje kruh za družino, je povedala:

»Kmalu po sedmi uri sem se prepričala, da ni kruha. Takoj sem se spomnila na pisanje v časopisih, v kakšnih težavah so peki. Mislim, da res ni prav, da so takšne razlike v cenah kruha. V Ljubljani ga na primer že lep čas dražje kupujejo kot tukaj. Res je, da razlike med Ljubljano in Gorenjsko v ceni kruha niso velike, verjamem pa, da to pekom povzroča težave. Zato se kar strinjam z njihovimi zahtevami, ki so jih izrazili na tak način. Jaz bom danes pač sama spekla kruh. Se dobro, da je kvaša dovolj.«

Vanda Boštančič, ki v osnovni šoli opravlja dolžnost ravnatelja šole, je rekla, da so otroci v pondeljek ostali brez šolske malice.

»Večina še ni vedela, da ne bo kruha in zato maličce niso prinesli s seboj.«

V ponedeljek v radovljški in jeseniški občini ni bilo kruha

(Nadalj. s 1. strani)

Izvedelo malo čez polnoč, vodstvo podjetja žito pa dobro uro in pol kasneje. Začela so se pojasnjevanja in pogovori. Predstavniki vodstva podjetja so tako kot na zadnjem sestanku ponovno pojasnjevali, da zaradi prenizkih cen kruha njihove večati osebnih dohodkov, da so v občinah seznanjeni z njihovo zahtevalo po kompenzaciji, da odmrznitve cen in da so vse pekarske enote v podjetju končale prvo četrletje z izgubo.

Delavci v pekarni pa so zahtevali, da pridejo predstavniki obeh občin in so postavili naslednje pogoje:

Osebni dohodki naj se od 1. maja naprej povečajo za 30 odstotkov.

Od 1. junija naprej naj se uresniči tarifni pravilnik po samoupravnem sporazumu, tako da bodo kalkulativni osebni dohodki tudi dejanska osnova za osebne dohodke.

Od 1. maja dalje naj se nočno delo obračunava s 40-odstotnim dodatkom.

Najkasneje do 1. januarja 1973 naj se ukine nočno delo. Če pa to do takrat ne bo mogoče, naj se po tem nočno delo obračunava s 75-odstotnim dodatkom.

Odpravi naj se sezonsko nedeljsko dežurno delo.

Osební dohodki za mesec april niso pravilno obračunani, zato naj se ponovno pregledajo in pojasniljo.

vorili, da ob nedeljahn zoni leška pekarna ne bo ved dostavljala (in tudi ne pekla) kruha in drugih izdelkov.

Pojasnjeno je bilo, da bo do v vseh gorenjskih občinah pospešeno nadaljevali razgovore, da bi do odmrznitve cen občine zagotovile denar, s katerim bi nadomestili razliko med sedanjo in predlagano novo ceno kruha. Ta koj, ko se bodo o tem spoznali z občinami oziroma ko bo prišlo do odmrznitve cen, pa bo v kombinatu stekia razprava o novem pravilniku o izplačevanju osebnih dohodkov.

S takšno trenutno rešitvijo so se delavci nazadnje strinjali in zagotovili, da bodo v ponedeljek zvečer spet začeli peči kruh in tako poskrbeli, da zgornji del Gorjenske v torek ne bo brez kruha.

K temu poročilu o poteku dogodkov dodajmo še to, da so v razpravah z delavci v pekarni sodelovali predstavniki vodstva kombinata Zito in vodstva leške pekarne te predstavniki vodstva občinskega sindikalnega sveta Radovljica in Jesenice. Razen tega so se ta dan sestali tudi predstavniki Jesenške in radovljiske občinske skupščine.

Vodstvo podjetja pa je na zadnje uspelo zagotoviti krub iz drugih pekarn za bolnišnico in jugoslovansko ljudsko armado. A. Zalar

MUDIMO VAM

**vrata vseh vrst
oblage iz masivnega lesa
opažne plošče za gradbeništvo
iso - span lesobetonski zidaki**

**TRGOVINA JE ODPRTA: OB TORKIH DO 18. URE, OB SOBOTAH DO 12. URE
OSTALE DNEVE PA DO 14. URE.**

Naš naslov: TRGOVINA Lip bled - REČICA, tel. 77-328, int. 9